

- 2) ścianki działowe, osłony i przegrody powinny być wykonane z materiałów co najmniej trudno zapalnych;
- 3) okładziny sufitów i podwieszone sufity powinny być wykonane z materiałów niepalnych lub nie zapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia;
- 4) na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione.

6.2. Organizacja ewakuacji ludzi.

Warunkiem podjęcia skutecznych działań ewakuacyjnych jest odpowiednio wczesne uzyskanie informacji o zaistnieniu zagrożenia, jej przetworzenie i przekazanie we właściwej formie do poszczególnych adresatów. Ostrzeganie i alarmowanie powinno umożliwić skuteczne uprzedzenie ludzi o zagrożeniu przy jednoczesnym zminimalizowaniu niebezpieczeństwa powstania paniki wśród osób przebywających w obiekcie. Ewakuację z obiektu należy podjąć po ocenie przez kierującego akcją ratowniczą (właściciel obiektu lub osoba aktualnie zastępującą go), czy rzeczywiście istnieje taka potrzeba.

Podstawowym obowiązkiem wszystkich osób przebywających w obiekcie, w przypadku powstania zagrożenia, jest współpraca oraz bezwzględne podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją ratowniczą, który do czasu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej, musi zorganizować ewakuację ludzi i mienia.

Osoby nie biorące udziału w akcji ratowniczej powinny ewakuować się najkrótszą bezpieczną oznakowaną drogą ewakuacyjną poza strefę objętą pożarem lub na zewnątrz obiektu. Po podjęciu decyzji o ewakuacji, należy:

1. Niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w zagrożonym budynku o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz o konieczności ewakuacji - *osoba upoważniona przez kierującego akcją ratowniczą ogłasza donośnym głosem alarm o następującej treści: „W obiekcie (wymienić, którym) powstał pożar (inne zagrożenie - wymienić, jakie). Z upoważnienia (Właściciela Obiektu) zarządzam alarm ewakuacyjny dla wszystkich osób przebywających się w obiekcie (lub jego części)”.*
2. Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych osób lub grup ewakuowanych, przyjmując założenie, że zgodnie z obowiązkami pracowniczymi, za sprawność i skuteczność ewakuacji odpowiedzialne są osoby funkcyjne. Ponadto kierujący akcją ewakuacyjną ustala potrzebę ewakuacji mienia z obiektu, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuacji.

3. W pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie - ewakuację rozpoczyna się od tych pomieszczeń (lub stref), w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Podczas prowadzenia ewakuacji należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.
4. W czasie trwania ewakuacji zachować ciszę i spokój. Poruszać się szybkim krokiem, bez podbiegania i wyprzedzania innych osób. Nie zatrzymywać się oraz nie poruszać się w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji.
5. W przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grup, należy niezwłocznie dostępnymi środkami, np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od dróg wyjścia a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła zagrożenia i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować z zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.
6. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych, należy poruszać się w pozycji pochylonej, ze względu na to, że w strefie przypodłogowej dróg ewakuacyjnych panować będzie mniejsze zadymienie. Usta i drogi oddechowe w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie (sposób ten ułatwia oddychanie). Podczas ruchu przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych, należy poruszać się wzdłuż ścian by nie stracić orientacji do kierunku ruchu.
7. Po zakończeniu ewakuacji należy dokładnie sprawdzić, czy wszystkie osoby opuściły budynek (poszczególne pomieszczenia). W razie niezgodności stanu osobowego ewakuowanych z ilością osób przebywających w obiekcie, należy natychmiast ten fakt zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń.
8. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia, należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentów i przedmiotów. Należy wykorzystać do tego celu wyłącznie sprawne fizycznie osoby.
9. W przypadku przybycia jednostek straży pożarnej w trakcie prowadzenia akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji właściciel budynku lub osoba zastępująca go

zobowiązany jest do złożenia zwięzłej informacji o przebiegu akcji ewakuacyjnej, a następnie do podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej, który przejmuje dowodzenie akcją ratowniczo-gaśniczą.

6.2.1. Zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas ewakuacji

Wszyscy uczestniczący w ewakuacji, a w szczególności organizujący działania ewakuacyjne w przedmiotowym obiekcie powinni pamiętać, że:

- ewakuację z wyższych kondygnacji budynku należy prowadzić wyłącznie klatkami schodowymi,
- należy wyłączyć dopływ energii elektrycznej do pomieszczeń i stref objętych pożarem,
- należy usuwać z zasięgu działania ognia wszelkie materiały palne, cenne urządzenia, dokumenty, itp.,
- należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w obiekcie, wzywając ich do zachowania spokoju, informując o drogach ewakuacji oraz roztaczać opiekę nad potrzebującymi pomocy,
- nie należy otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi do pomieszczeń, które mogą być objęte pożarem, ponieważ nagły dopływ powietrza sprzyja gwałtownemu rozprzestrzenianiu się ognia - otwierając drzwi do takich pomieszczeń należy chować się za ich ościeżnicę,
- nie można dopuszczać do blokowania w pozycji otwartej drzwi wyposażonych w samozamykacze.

Obowiązki użytkowników na wypadek ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego

1. Wykonywać wszystkie polecenia kierującego akcją ewakuacyjną.
2. Przerwać natychmiast pracę i przygotować się do ewakuacji.
3. Opuścić w ustalonej kolejności pomieszczenia, z osobami w nich się znajdującymi, najkrótszą bezpieczną drogą ewakuacyjną kierując się bezpośrednio do wyjść prowadzących na zewnątrz budynku.
4. W czasie ewakuacji zachować ciszę i spokój.
5. Poruszać się szybkim krokiem bez podbiegania i wyprzedzania innych osób.
6. Po opuszczeniu budynku udać się do ustalonego rejonu ewakuacji.
7. Sprawdzić stan osób ewakuowanych.

6.3. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, nakłada na właściciela lub zarządcę obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób będących jej stałymi użytkownikami, niezakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, obowiązek przeprowadzania co najmniej raz na 2 lata praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji. Właściciel lub zarządca obiektu powinien powiadomić właściwego miejscowo komendanta powiatowego / miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia powyższych działań, nie później niż na tydzień przed ich rozpoczęciem.

W przypadku obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, w szczególności szkół, przedszkoli, praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać – co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników. Praktyczne sprawdzenie ewakuacji sprowadza się do dwóch zagadnień:

1. Sprawdzenia organizacji ewakuacji, gdzie celem jest:

- sprawdzenie skuteczności sposobu informowania o zagrożeniu oraz systemu powiadamiania o konieczności ewakuacji, w tym reakcji na alarm pożarowy,
- doskonalenie procedur ewakuacji, w tym zapoznanie z kierunkami ewakuacji i zasadami zachowania się,
- koordynacja działań użytkowników, a w szczególności osób funkcyjnych bezpośrednio odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wszystkich użytkowników obiektu,
- zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki i jej skutków,
- zmierzenie czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim się znajdujące,
- ewentualna weryfikacja opracowanych zasad postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia.

2. Sprawdzenia warunków ewakuacji, tj.:

- ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
- długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych.

6.4 Przygotowanie praktycznego sprawdzenia ewakuacji

Pierwszy etap PSE powinien obejmować opracowanie założeń, w których wyznaczyć należy potrzeby ludzkie i sprzętowe potrzebne do dokumentowania PSE, zadania dla osób wyznaczonych oraz przebieg PSE z podziałem na etapy.

Określenie potrzeb ludzkich sprowadza się do wyznaczenia osób funkcyjnych, których zadaniem będzie pomoc w odpowiednim przeprowadzeniu i dokumentowaniu PSE, tj. ogłoszenie alarmu, obsługa środków łączności, pomiar czasu, zliczenie osób ewakuowanych. Najprostsze jest przeprowadzenie PSE w celu pomiaru czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez znajdujących się w nim ludzi (wystarczy jedna osoba i stoper). Dodatkowymi elementami, które powinny zawierać założenia są planowane do użycia środki pozoracji i zamiar wprowadzenia utrudnień w obiekcie np. zablokowanie drzwi ewakuacyjnych lub wyłączenie oświetlenia podstawowego dróg ewakuacyjnych. Ostatnim etapem przygotowania PSE jest powiadomienie Komendanta Powiatowego / Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań, tj. na co najmniej 7 dni wcześniej. Komendant ma prawo podjąć decyzję o wzięciu udziału w ćwiczeniach jego przedstawiciela jako obserwatora lub wręcz przeprowadzenia wspólnych ćwiczeń z wykorzystaniem sił i środków będących w jego dyspozycji.

Przebieg PSE

Etap I - rozmieszczenie osób wyznaczonych oraz ewentualne przygotowanie środków pozoracji.

Etap II - ogłoszenie alarmu donośnym głosem.

Etap III - pomiar czasu trwania poszczególnych faz.

Etap IV - sprawdzenie pomieszczeń w celu ustalenia liczby osób, które nie podjęły ewakuacji oraz przyczyny takiego zachowania.

Podsumowanie PSE

Po przeprowadzeniu praktycznego sprawdzenia ewakuacji należy sporządzić dokumentację z uwzględnieniem analizy i wniosków. Przy opracowaniu analizy i wniosków należy kierować się zasadą, iż analiza powinna uwzględniać postawione PSE cele, wnioski natomiast powinny wyznaczać elementy wymagające poprawy - zarówno z zakresu warunków, jak i organizacji ewakuacji. Za sporządzenie dokumentacji z przebiegu PSE uwzględniającej analizy i wnioski odpowiedzialny jest właściciel obiektu lub osoba przez niego wyznaczona. Regularne przeprowadzanie praktycznego sprawdzenia ewakuacji ma duży wpływ na poczucie bezpieczeństwa przez wszystkich użytkowników obiektu, w którym jest ono

przeprowadzane, natomiast jej analiza może stanowić jeden z ważniejszych dokumentów potwierdzający ich przygotowanie na wypadek pożaru lub innego zagrożenia.

7. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji.

Prowadzenie szkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej jest obowiązkiem prawnym. Wynika to z cytowanego na początku opracowania, art. 4 ust.1 pkt. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej [1]. Ustawodawca nie przewidział jednak delegacji prawnej do wydania przepisu szczegółowego, który regulowałby zasady szkolenia z tego zakresu. W tej sytuacji, problematyka bezpieczeństwa pożarowego powinna być omawiana w ramach szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Zgodnie z art. 237 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r – Kodeks Pracy, pracodawca jest obowiązany zaznajomić pracowników z przepisami i zasadami bezpieczeństwa pracy dotyczącymi wykonywanych przez nich prac.

Szczegółowe zasady szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy określono w rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, z 2004r, poz. 1860 z późn. zm.). Zgodnie z powyższym przepisem zagadnienia bezpieczeństwa pożarowego powinny być omawiane na szkoleniu wstępnym, w ramach instruktażu ogólnego, oraz podczas szkolenia okresowego bhp.

Instruktaż ogólny odbywają, przed dopuszczeniem do wykonywania pracy, nowo zatrudnieni pracownicy, studenci odbywający u pracodawcy praktykę studencką oraz uczniowie szkół zawodowych zatrudnieni w celu praktycznej nauki zawodu – przed dopuszczeniem do wykonywania pracy.

Ramowy program szkolenia obejmuje temat: Podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej oraz postępowania w razie pożaru” – czas trwania szkolenia minimum 30 min.

Podczas takiego instruktażu pracownik powinien poznać:

W ramach szkolenia pracownicy zostają zapoznani m.in. z:

- potencjalne źródła zagrożeń pożarowych,
- możliwe przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- instrukcję postępowania na wypadek pożaru,
- Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego.

potwierdzone przez pracownika na piśmie oraz odnotowane w aktach osobowych pracownika.

Szkolenie okresowe odbywają się w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy od rozpoczęcia

pracy w przypadku pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych oraz w okresie nie dłuższym niż rok od rozpoczęcia pracy, w przypadku pozostałych pracowników m.in. zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, pracowników administracyjno – biurowych.

Szkolenia okresowe bhp należy okresowo powtarzać zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, z 2004r, poz. 1860 z późn. zm.), a mianowicie:

1. szkolenie okresowe pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadza się w formie instruktażu, nie rzadziej niż raz na 3 lata, a na stanowiskach robotniczych, na których występują szczególnie duże zagrożenia dla bezpieczeństwa lub zdrowia pracowników, nie rzadziej niż raz w roku,
2. szkolenie okresowe osób będących pracodawcami oraz inne osoby kierujące pracownikami, w szczególności kierownicy, mistrzowie i brygadziści; pracownicy administracyjno – biurowi i inni, których charakter pracy wiąże się z narażeniem na czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe lub niebezpieczne albo z odpowiedzialnością z zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy powinno być przeprowadzane w formie kursu, seminarium lub samokształcenia kierowanego nie rzadziej niż raz na 5 lat,
3. szkolenie okresowe pracowników administracyjno-biurowych nie rzadziej niż raz na 6 lat.

Szkolenia dotyczące zagadnień z zakresu ochrony przeciwpożarowej powinno być prowadzone przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe.

Program szkolenia okresowego bhp obejmuje „Zasady postępowania w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń (pożaru, awarii...) w tym zasady udzielania pomocy przedlekarskiej w razie wypadku”.

Na omówienie zagadnień bezpieczeństwa pożarowego w ramach szkolenia okresowego należy przeznaczyć co najmniej 60 min.

Tematyka szkolenia powinna uwzględniać specyfikę zagrożeń występujących w obiekcie pracy, występujące systemy zabezpieczeń, zasady zachowania się w sytuacjach pożaru lub innego zagrożenia.

Poniżej przedstawiono „Ramowy program szkolenia przeciwpożarowego...”

**Ramowy program szkolenia przeciwpożarowego pracowników obiektów
administracyjno - szkoleniowych i zamieszkania zbiorowego.**

Lp.	Tematyka szkolenia	Liczba godzin
1.	Zagrożenia pożarowe w miejscu pracy, przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów	1
2.	Zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom.	0,5
3.	Zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru, sposoby alarmowania.	0,5
4.	Ewakuacja ludzi i mienia, drogi i środki ewakuacji, praktyczne sprawdzenie ewakuacji.	0,5
5.	Sprzęt i urządzenia gaśnicze, środki gaśnicze, zakres stosowania.	0,5
6.	Znajomość praktycznego użycia gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych.	1
	Ogółem	4

Fakt odbycia szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej potwierdza podpisem prowadzący szkolenie oraz osoba uczestnicząca w szkoleniu – załącznik nr 8

8. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami.

8.1. Obowiązki zarządzającego obiektem.

Zarządzający obiektem w zakresie ochrony przeciwpożarowej odpowiedzialny jest za:

- zapewnienie ustanowienia osoby odpowiedzialnej za sprawy ochrony przeciwpożarowej i określenia jego obowiązków, w tym w zakresie,
- zapewnienie środków na realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- organizację ochrony przeciwpożarowej w obiekcie,
- zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych w obiekcie,
- zapewnienie wyposażenia obiektu i terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze,
- zapewnienie osobom przebywającym w obiekcie lub na terenie bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,

- przygotowanie obiektu i terenu do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej,
- ustalenie sposobu postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia ,
- prawidłową realizację planów dostosowania obiektu do wymagań ochrony przeciwpożarowej, o ile będą sporządzane z uwagi na okoliczności,
- rozpatrywanie i wdrażanie wniosków zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie, zgłaszanych przez osobę prowadzącą sprawę ochrony przeciwpożarowej, nadzoru wszystkich szczebli oraz pozostałych pracowników,
- nadzorowanie przestrzegania przez osoby zatrudnione w obiekcie przepisów przeciwpożarowych poprzez wprowadzenie odpowiedniego systemu kontroli,
- okresowe rozpatrywanie stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu,
- zapewnienie realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych przez właściwy organ.

8.2. Obowiązki osoby odpowiedzialnej za sprawy ochrony przeciwpożarowej na terenie obiektu .

Sprawy ochrony przeciwpożarowej w obiekcie prowadzi osoba upoważniona przez zarządzającego obiektem np. inspektor ds./ ochrony przeciwpożarowej.

W zakresie administrowania użytkowanymi pomieszczeniami zobowiązany jest do:

- znajomości i stosowania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności dotyczących prawidłowego utrzymania i eksploatacji obiektów, i istniejących w obiektach instalacji, jak również kontrolowania przestrzegania tych przepisów,
- nadzoru nad instalacjami: elektryczną, uziemiającą, wodociągową ppoż., itp. (egzekwowania sprawności technicznej, terminów przeglądów itp.),
- sprawowania nadzoru nad prawidłowym rozmieszczaniem, stanem technicznym oraz terminową konserwacją sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych odpowiednim oznakowaniem i utrzymaniem dróg ewakuacyjnych i pożarowych,
- zgłaszania przełożonym wniosków w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń, urządzeń i instalacji w budynkach,
- nadzór nad dokonywaniem przeglądów instalacji i prowadzenia dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- nadzór nad utrzymywaniem instalacji w należytym stanie technicznym, a w razie potrzeby do przeprowadzenia ich modernizacji,
- realizacji zadań wynikających z przeprowadzonych przeglądów i kontroli urządzeń i instalacji,

- rozpatrywania wniosków dotyczących poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku, wpływających od pracowników i przedstawienie ich do realizacji,
- uczestniczenia w ustalaniu środków i sposobów zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, wnioskowanie o zastosowanie sankcji służbowych w stosunku do pracowników winnych nieprzestrzegania przepisów i wymogów przeciwpożarowych,

W zakresie prowadzenia spraw ochrony przeciwpożarowej zobowiązany jest do:

- nadzoru nad właściwą i terminową konserwacją sprzętu pożarniczego,
- kontrolowania przestrzegania przez pracowników obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz prowadzenia działalności propagandowej i ostrzegawczej w tym zakresie,
- uczestniczenia w kontrolach stanu zabezpieczenia ppoż., prowadzonych przez jednostkę nadrzędną lub osobę upoważnioną,
- nadzoru nad wyposażaniem w sprzęt gaśniczy i ratowniczy,
- nadzoru nad wyposażaniem w pożarnicze tablice informacyjne,
- kierowanie nowo zatrudnionych pracowników lub pracowników zmieniających stanowisko pracy na szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- organizowania okresowych szkoleń obejmujących zagadnienia z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- zapewnienia opiniowania pod względem zgodności z wymaganiami ochrony ppoż. projektów modernizacji pomieszczeń i procesów technologicznych,
- współpracy z Komendą Powiatową / Miejską Państwowej Straży Pożarnej,
- nadzoru nad realizacją zaleceń pokontrolnych,
- prowadzenia dokumentacji związanej z ochroną ppoż., zawierającej m.in. protokoły kontroli i meldunki o realizacji zaleceń pokontrolnych, wykazy sprzętu pożarniczego i plan jego rozmieszczenia, plany dostosowania obiektów do wymagań ochrony ppoż.

W zakresie nadzorowania nowych inwestycji zobowiązany jest do zapewnienia:

- uzgadniania pod względem ochrony przeciwpożarowej założeń techniczno ekonomicznych inwestycji budowlanych,
- uzgadniania pod względem ochrony przeciwpożarowej projektów branżowych,
- uzgadniania pod względem ochrony przeciwpożarowej wszelkich zmian w założeniach techniczno-ekonomicznych i w projektach,
- zapoznania wykonawców z postanowieniami niniejszej instrukcji,
- realizacji zaleceń z zakresu ochrony przeciwpożarowej wpisanych do dziennika budowy,
- przygotowania dokumentacji wymaganej przy odbiorze.

8.3. Obowiązki wszystkich pracowników.

Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego jest podstawowym obowiązkiem każdego pracownika. Pomieszczenia powinny być użytkowane i utrzymywane zgodnie z założeniami projektowymi oraz w stanie gwarantującym bezpieczeństwo pożarowe.

W szczególności pracownik jest obowiązany:

- znać i przestrzegać przepisy, i zasady bezpieczeństwa pożarowego, brać udział w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu,
- znać procedury postępowania na wypadek powstania pożaru, sposobów alarmowania i przeprowadzania ewakuacji,
- wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa pożarowego oraz przestrzegać wydawanych w tym zakresie zarządzeń i wskazówek przełożonych,
- dbać o bezpieczeństwo pożarowe oraz o należyty stan urządzeń, narzędzi, sprzętu, jak również o porządek i ład w miejscu pracy,
- niezwłocznie usuwać stwierdzone usterki mogące spowodować powstanie lub rozprzestrzenianie się pożaru oraz zgłaszać o tym właściwemu przełożonemu,
- dopilnować, aby osoby postronne przebywające na terenie miejsca pracy stosowały się do przepisów przeciwpożarowych,
- dokładnie sprawdzić po zakończeniu pracy stanowisko pracy, usunąć wszelkiego rodzaju odpadki i śmiecie, wyłączyć dopływ energii elektrycznej do wszystkich odbiorników nie przystosowanych do pracy ciągłej,
- przestrzegać zakazu używania otwartego ognia i palenia tytoniu w miejscach zabronionych,
- znać sposób alarmowania Państwowej Straży Pożarnej, użycia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz gaszenia pożaru w zarodku,
- znać rozmieszczenie wyjść ewakuacyjnych z budynku,
- znać rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego w pobliżu miejsca pracy i zasady rozmieszczenia w budynku,
- nie zastawiać dróg i wyjść ewakuacyjnych, dostępu do podręcznego sprzętu gaśniczego oraz urządzeń przeciwpożarowych,
- nie blokować drzwi przeciwpożarowych.

Zabronione jest przy użytkowaniu instalacji i urządzeń elektrycznych dokonywanie czynności, które mogą stwarzać zagrożenie pożarowe, a w szczególności:

- obsługiwanie urządzeń niezgodnie z instrukcją eksploatacyjną,
- korzystanie z uszkodzonych instalacji i urządzeń elektrycznych,
- włączanie do jednego gniazdka zbyt dużej ilości odbiorników energii elektrycznej,

- wyjmowanie wtyczek z gniazd ściennych pociągając za przewód,
- zakładanie prowizorycznych instalacji oraz urządzeń elektrycznych,
- niewłaściwe ułożenie kabli elektrycznych zasilających przenośne odbiorniki energii elektrycznej (np. ułożenie przewodów w przejściach komunikacyjnych i chodzenie po nich),
- używanie w pomieszczeniach biurowych grzałek, kuchenek, piecyków elektrycznych oraz żelazek,
- zastawianie dojść do tablic rozdzielczych oraz wyłączników prądu,
- umieszczanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od punktów świetlnych,
- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów łatwo zapalnych lub trudno zapalnych w odległości mniejszej niż 5 cm,
- samowolne naprawianie lub przerabianie uszkodzonych instalacji elektrycznych.

Każdy pracownik zobowiązany jest do uporządkowania swojego stanowiska pracy po jej skończeniu, a w szczególności:

- schowania dokumentacji (pracownicy biurowi) i innych przedmiotów pracy do szaf i biurek a odpadów do pojemników na śmieci,
- wyłączenia spod napięcia wszystkich odbiorników energii elektrycznej,
- wyłączenia światła.

8.4. Obowiązki pracowników ochrony

Do podstawowych obowiązków pracowników ochrony (jeżeli są zatrudnieni w obiekcie) w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy:

- znajomość i przestrzeganie przepisów, zasad bezpieczeństwa pożarowego,
- udział w szkoleniach i instruktażach z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obsługi instalacji i urządzeń przeciwpożarowych,
- znajomość procedur postępowania na wypadek powstania pożaru, sposobów alarmowania i przeprowadzania ewakuacji, urządzeń przeciwpożarowych,
- sprawdzenie przed rozpoczęciem pracy czy we właściwym miejscu znajdują się klucze od nadzorowanych pomieszczeń,
- znajomość przeznaczenia nadzorowanych pomieszczeń, ich zawartości, ewentualnych przyczyn mogących spowodować wybuch pożaru,
- znajomość usytuowania głównego wyłącznika energii elektrycznej,
- znajomość usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu,
- znajomość numerów alarmowych do Państwowej Straży Pożarnej, Policji i Pogotowia Ratunkowego oraz osób powiadamianych w przypadku powstania pożaru,

- znajomość użycia podręcznego sprzętu gaśniczego, jego rozmieszczenia w budynku,
- znajomość usytuowania wyjść ewakuacyjnych z budynku i możliwości ich otwarcia,
- zgłaszanie przełożonym zauważonych usterek,
- udział w ewakuacji ludzi i mienia,
- udzielanie niezbędnej pomocy i informacji jednostkom biorącym udział w akcji gaśniczej,
- przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i używania otwartego ognia w miejscach niedozwolonych,
- w porze nocnej zorganizowanie akcji ratowniczo-gaśniczej na wypadek powstania pożaru, przyjmując następujący tok postępowania:
 - zaalarmowanie Państwowej Straży Pożarnej,
 - przystąpienie do gaszenia pożaru przy pomocy sprzętu podręcznego,
 - zaalarmowanie zarządcy i/lub użytkownika budynku,
 - zabezpieczenia obiektów przed kradzieżą w czasie i po akcji gaśniczej prowadzonej przez jednostki PSP.

W czasie dokonywania obchodów nadzorowanych pomieszczeń zwracać uwagę na wszelkie zjawiska mające znamiona pożaru oraz:

- czy wszystkie niebezpieczne instalacje i urządzenia elektryczne i mechaniczne zostały wyłączone i odpowiednio zabezpieczone,
- czy nie pozostawiono w budynku otwartego ognia (niedopałków papierosów, włączonych piecyków, grzejników elektrycznych),
- czy właściwie zabezpieczono obiekt przed wejściem niepowołanych osób na jego teren,
- zgłaszać przełożonemu wszelkie zauważone nieprawidłowości w zabezpieczeniu przeciwpożarowym budynku, w szczególności kradzież lub zniszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.

8.5. Obowiązki sprzątających

Sprzątający powinni:

- usuwać po zakończeniu pracy wszystkie odpadki z przeznaczonych na nie pojemników (koszy na śmieci) rozmieszczonych na terenie obiektu i wyrzucać je do zasobników na zewnątrz budynku),
- zwracać uwagę na pozostawione w pomieszczeniach bez dozoru, nie wyłączone po zakończeniu pracy odbiorniki energii elektrycznej, szczególnie w pomieszczeniach szatni, pokoju śniadań itp.,
- nie stosować do usuwania plam benzyny i rozpuszczalników,

- dokonywać przeglądu pomieszczeń po zakończeniu pracy (wyłączenie odbiorników energii elektrycznej, zamknięcie okien, sprawdzenie, czy nie został zaprószonego ogień),
- składować sprzęt do sprzątania w określonych miejscach i w należytym stanie, po zakończonej pracy zamknąć pomieszczenia i pozostawić klucze ustalonym miejscu,
- znać instrukcje alarmowe i zasady postępowania w wypadku pożaru,
- zgłaszać przełożonemu wszelkie zauważone nieprawidłowości w zabezpieczeniu przeciwpożarowym budynku, w szczególności kradzież lub zniszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.

8.6. Obowiązki pracowników pionu technicznego.

W zakresie ochrony przeciwpożarowej w/w poza wykonywaniem innych obowiązków są zobowiązani:

- zwracać uwagę na przestrzeganie zasad bezpieczeństwa ppoż. przez osoby przebywające w budynku,
- do natychmiastowego zgłaszania przełożonym o wszelkich zauważonych brakach i usterkach w zabezpieczeniu przeciwpożarowym,
- w razie zauważenia pożaru na terenie budynku przystąpić do natychmiastowego alarmowania,
- oraz (w miarę możliwości) do gaszenia pożaru przy użyciu gaśnic
- brać udział w ewakuacji osób przebywających w budynku
- brać czynny udział w działaniach związanych z akcją ratowniczo-gaśniczą stosownie do poleceń kierującego takimi działaniami.

9. Zasady przechowywania materiałów palnych w obiekcie oraz zasady eksploatacji instalacji elektrycznych, gazowych.

Prawidłowe rozplanowanie i ułożenie materiałów palnych stanowi jeden z naturalnych warunków podniesienia stanu bezpieczeństwa pożarowego obiektu. Materiały palne układa się tak, aby znajdowały się z dala od źródeł ognia oraz nie następowało błyskawiczne przenoszenie ognia. Przy składowaniu lub transporcie materiałów palnych należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) wszystkie czynności związane z użyciem, transportem lub składowaniem materiałów palnych należy wykonywać zgodnie ze wskazówkami producenta i warunkami ochrony przeciwpożarowej;
- 2) materiały palne przechowywać w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania;

- 3) utrzymywać ilość materiału palnego znajdującego się na stanowisku pracy nie większą niż dobowego zapotrzebowanie, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, natomiast zapas materiałów palnych przekraczający dobowe zapotrzebowanie przechowywać w oddzielnym pomieszczeniu przystosowanym do takiego celu;
- 4) wszelkie materiały palne należy przechowywać w odległościach nie mniejszych niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C),
 - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
 - grzejników i przewodów centralnego ogrzewania oraz punktów świetlnych;
- 5) ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C) należy przechowywać wyłącznie w pojemnikach, urządzeniach i instalacjach przystosowanych do tego celu, wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem;
- 6) powierzchnia magazynowa powinna być podzielona na sektory, przerwy między sektorami powinny mieć co najmniej 0,9 m szerokości, przejście główne powinno mieć szerokość co najmniej 1,4 m;
- 7) dostęp do urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic powinien być zapewniony o szerokości co najmniej 1 m i nie może być zastawiany;
- 8) przejścia i drogi ewakuacyjne nie mogą być zastawione żadnymi materiałami lub przedmiotami;
- 9) półki (palety), na których składowane są materiały palne, powinny być wykonane z materiałów niepalnych lub zabezpieczone farbami ogniochronnymi.

9.1. Zasady użytkowania instalacji i urządzeń elektrycznych

1. Linie kablowe, przewody instalacji elektrycznych

Zagrożenie pożarowe w liniach kablowych i przewodach instalacji elektrycznych wynika przede wszystkim ze starzenia się izolacji przewodów i utleniania połączeń w rozdzielnicach (tzw. „puszkach”), zwłaszcza dotyczy to przewodów aluminiowych. Przy uszkodzeniu izolacji powstaje możliwość zwarcia między przewodami, natomiast w przypadku osłabienia izolacji powstają tzw. „zwarcia tępe”. W związku z powyższym należy wykonywać okresowe badania stanu technicznego i przydatności do użytkowania instalacji elektrycznej stanowiącej

wyposażenie obiektu, zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 3 niniejszej instrukcji (pkt.2.), natomiast wszystkie wykryte podczas badań usterki bezzwłocznie usuwać. Zagrożenie pożarowe stwarzają również przewody elektryczne prowadzone na doraźne potrzeby bez projektu, nieposiadające właściwych urządzeń zabezpieczających, przewody prowizoryczne, a w szczególności stosowanie na terenie obiektu nieoryginalnych przedłużaczy.

Mając powyższe na uwadze, należy:

- projektowanie i wykonawstwo instalacji elektrycznych zlecać osobom posiadającym odpowiednie uprawnienia w tym zakresie,
- wprowadzić zakaz stosowania na terenie obiektu prowizorycznych instalacji i urządzeń elektrycznych i instalacji nieposiadających odpowiednich urządzeń zabezpieczających,
- stosować tylko oryginalne (atestowane) przedłużacze.

Potencjalne zagrożenie pożarowe w liniach kablowych i przewodach instalacji elektrycznej mogą również powodować uszkodzenia uchwytów za pomocą których są one mocowane do ścian i sufitów. Najczęściej dzieje się tak na skutek prowadzonych w obiekcie prac remontowych i może prowadzić do zwarc lub uszkodzeń izolacji.

W związku z powyższym, nie należy dopuścić do uszkodzenia lub wyrwania przewodów z rozdzielnic i gniazd - wszelkie uszkodzenia uchwytów bezzwłocznie usuwać. Istotny wpływ na bezpieczeństwo użytkowania linii kablowych i przewodów instalacji elektrycznej ma również okresowe usuwanie pyłów osiadłych na powierzchni przewodów prowadzonych na ścianach, w kanałach i tunelach, które mogą ulec zapaleniu w przypadku ich przeciążenia (przegrzania).

2. Elektryczne urządzenia grzewcze

Grzejniki elektryczne dzieli się na oporowe, łukowe, indukcyjne, pojemnościowe i promiennikowe. Najczęściej stosowane są grzejniki oporowe, np. żelazka, piece, suszarki. Temperatura otwartej spirali grzewczej w tych urządzeniach wynosi ok. 1000 °C i jest wystarczająca do zapalenia większości materiałów palnych (obecnie obowiązuje zakaz stosowania grzejników z otwartą spiralą grzewczą). Większość urządzeń tego typu wyposażona jest w regulatory temperatury. Zagrożenie pożarowe związane jest z awaryjnością tych regulatorów.

Kolejnym czynnikiem mającym istotny wpływ na bezpieczeństwo pożarowe podczas użytkowania elektrycznych urządzeń grzewczych, jest pozostawienie bez dozoru włączonych odbiorników energii elektrycznej, nie przystosowanych do ciągłej eksploatacji, np. grzałek.

W związku z powyższym najprostszym sposobem uniknięcia tego zagrożenia, jest rezygnacja ze stosowania na terenie obiektu elektrycznych urządzeń grzewczych nie przystosowanych do ciągłej eksploatacji.

3. Urządzenia oświetleniowe

Urządzenia oświetleniowe powodują znacznie mniejsze niż urządzenia grzewcze zagrożenie pożarowe. Temperatura zewnętrzna żarowych punktów świetlnych może osiągnąć ok. 300°C, w zależności od mocy żarówki, rodzaju oprawy oświetleniowej, warunków chłodzenia oraz miejsca usytuowania. Najczęstszą przyczyną pożaru jest bezpośredni kontakt (zestknięcie) powierzchni żarówki z materiałem palnym lub w przypadku uszkodzenia mechanicznego, gdy rozgrzane elementy żarówki spadną na materiał palny (w przypadku stosunkowo małej odległości pomiędzy nimi). Znacznie bezpieczniejsze pod względem pożarowym jest użytkowanie świetlówek, natomiast lampy rtęciowe stwarzają podobne zagrożenie.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na bezpieczeństwo pożarowe użytkowanych budynków oraz innych obiektów budowlanych i terenów, jest stosowanie w pomieszczeniach i strefach zagrożonych wybuchem oświetlenia w wykonaniu przeciwwybuchowym (Ex), natomiast w pomieszczeniach i strefach o dużym zapyleniu opraw oświetleniowych w wykonaniu pyłoszczelnym. Ponadto znaczny wpływ na bezpieczną eksploatację urządzeń oświetleniowych będą miały właściwie przeprowadzane okresowe przeglądy, konserwacje i remonty tych urządzeń, których częstotliwość zależy od warunków panujących w miejscach ich usytuowania, np. zapylenie, agresywna atmosfera.

4. Osprzęt instalacji elektrycznej

Osprzęt instalacji elektrycznej powinien być dostosowany do rodzaju pomieszczenia i zastosowanych w nim przewodów.

Obudowa osprzętu musi zabezpieczać przed porażeniem prądem, pożarem lub zainicjowaniem wybuchu, a w szczególności:

- skrzynki, rozgałęźniki i wyłączniki w pomieszczeniach wilgotnych, zapylonych i zagrożonych wybuchem powinny być dostosowane do rodzaju występujących w nich czynników,
- w pomieszczeniach, w których istnieje możliwość mechanicznego uszkodzenia osprzętu, należy go instalować we wnękach lub stosować osprzęt z obudowami metalowymi,
- gniazda i wyłączniki, w miarę technicznych możliwości, należy instalować w odległości nie mniejszej niż 1 m od siebie,

- wypusty oświetleniowe, należy obowiązkowo zakończyć łączem świecznikowym oraz haczykiem do zawieszania opraw lub montować oprawy bezpośrednio do ścian i sufitów.

10. KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

/Instrukcję ze względów na zachowanie praw autorskich powinna aktualizować firma która ją sporządziła/

Aktualizację instrukcji przeprowadzono:

1) w dniu 18-10-2019 w zakresie: Przeniesiono miejsce zbiórki po ewakuacji na plac wewnętrzny

aktualizacji dokonał: mgr inż. poż. Karol Bogdanowicz

aktualizację uzgodniono z.....

2) w dniu 25-11-2021 w zakresie:

1/ Aktualizacja planów z rozmieszczeniem podręcznego sprzętu gaśniczego

2/ Aktualizacja w zakresie zmiany nazwy Ministerstwa: aktualnie brzmi

“Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej”

3/ Dołożono załącznik nr 4: “Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”

aktualizacji dokonał: mgr inż. poż. Karol Bogdanowicz

aktualizację uzgodniono z.....

3) w dniu 10-11-2023r. w zakresie:

1/ Aktualizacja planów z rozmieszczeniem podręcznego sprzętu gaśniczego

aktualizacji dokonał: mgr inż. poż. Karol Bogdanowicz

aktualizację uzgodniono z.....

11. Wykaz podstawowych przepisów prawnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. nr 178 poz. 1380 r. z 2009r tekst jednolity).
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1230 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75 poz. 660 z późn. zmianami),
5. Rozporządzenie Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 z 2010r, poz.719).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).
7. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, z 2004r, poz. 1860).
8. PN-92/N-01256.02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
9. PN-92/N-01256.01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa
10. PN-N-01256-4:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
11. PN-68/M-78010 Transport wewnętrzny. Drogi i otwory drzwiowe – Wytyczne projektowania.
12. PN-EN 694:2007 Węże pożarnicze. Węże półsztywne do stałych urządzeń gaśniczych.
13. PN-EN 671-3:2002 Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne.
14. PN-EN 2: 1998 Podział pożarów.
15. PN-EN 3-3:1998 Gaśnice przenośne. Konstrukcja, wytrzymałość, badania mechaniczne.

opracował:
Autoryzowany
Zakład Usług
Pożarniczych
FIREMAN

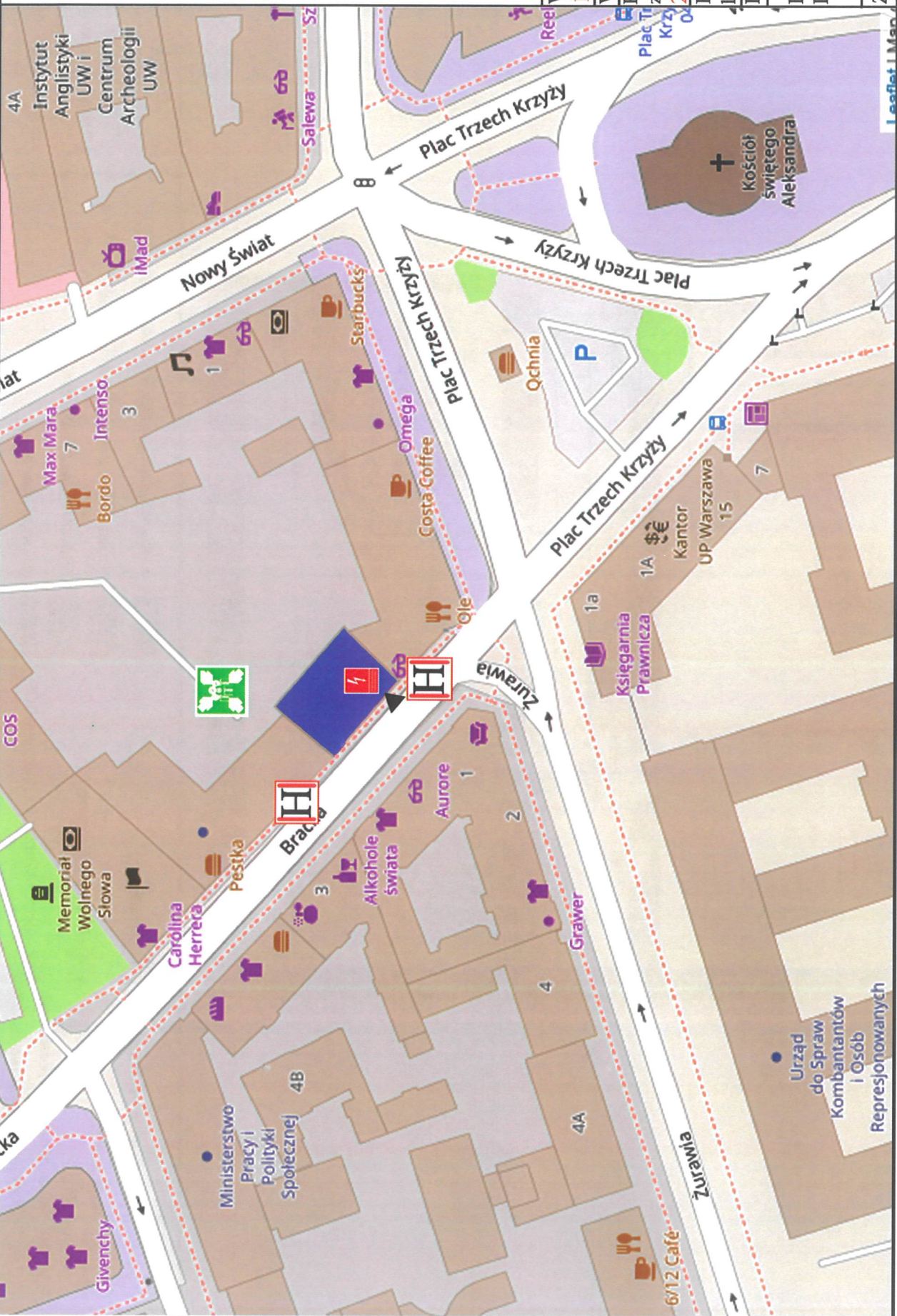
05-300 Mińsk
Mazowiecki
ul. Warszawska 35

www.fireman.com.pl

602 477 812
694 107 616
692 397 943

Wysokość obiektu
19m (SW)
Wymiary: 15x17m
Powierzchnia
zabudowy partenu:
265,00 m²
Kategoria zagrożenia
ludzi: ZLIII
Ilość kondygnacji: 6
Data wykonania:
Listopad 2021r.
Załącznik nr 1.1

OZNACZENIA:

- obiekt, którego dotyczy instrukcja
- pozostałe obiekty
- wejście do obiektu

- hydrant zewnętrzny
- obiekt produkcyjno - magazynowy
- ppoż. wyłącznik prądu

- miejsce zbiórki po ewakuacji
- obiekt o kategorii zagrożenia ludzi
- główny zawór gazu

Szkic sytuacyjny budynku
zlokalizowanego pod adresem
Warszawa, ul. Bracka 4 Klatka K2
wraz z drogami dojazdowymi i
zaopatrzeniem wodnym

**Autoryzowany
Zakład Usług
Pozarniczych
FIREMAN**

**05-300 Mińsk
Mazowiecki
ul. Warszawska 35
www.fireman.com.pl**

602 477 812
694 107 616
692 397 943

Przewidywana ilość osób na kondygnacji: 0

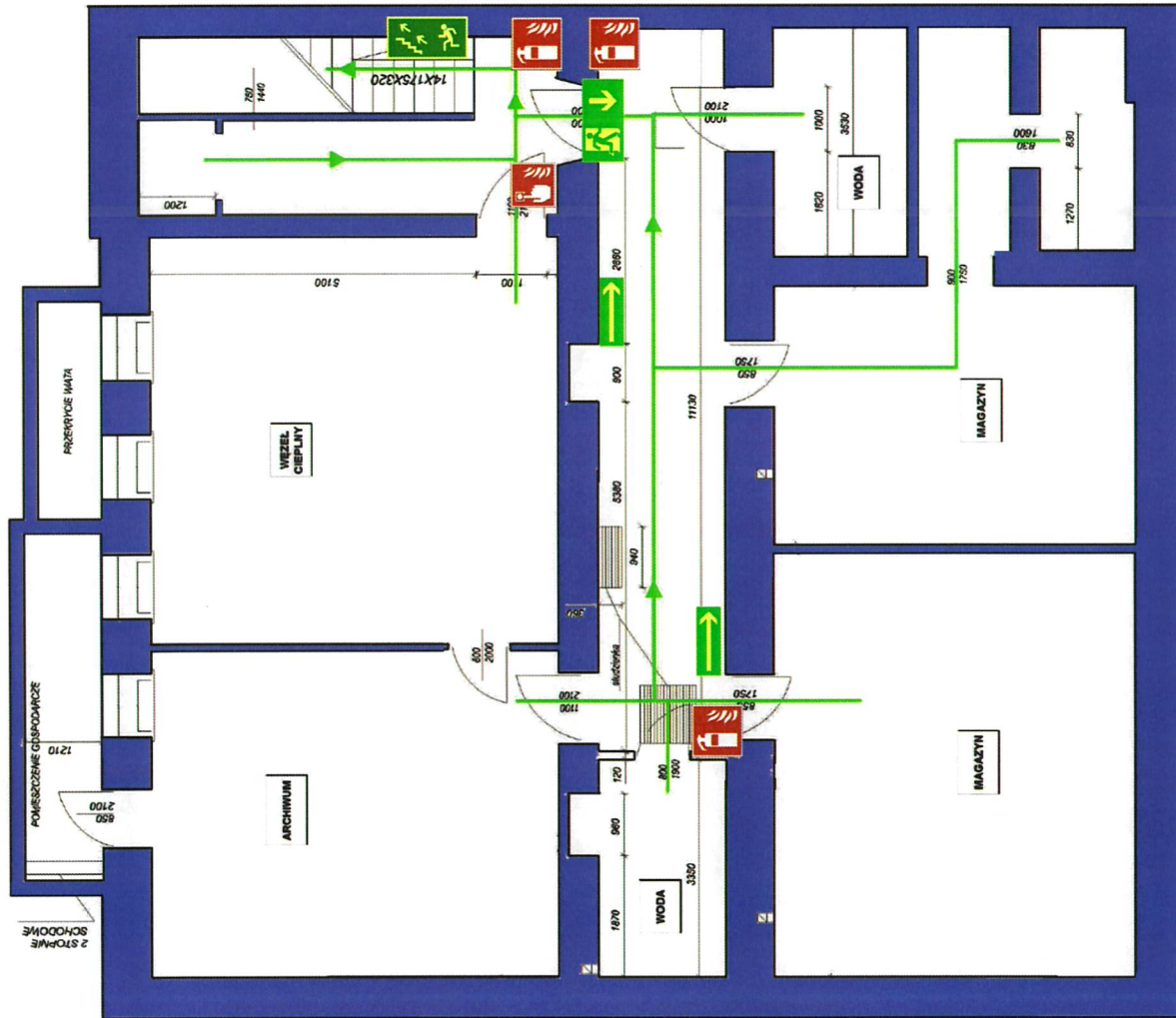
**Powierzchnia
zabudowy**
265,00 m²

Kategoria zagrożenia
ludzi: ZLIII

Data wykonania:
Listopad 2021r.

Załącznik nr 1.2

Rzut PIWNICY budynku
zlokalizowanego pod adresem
Warszawa, ul. Bracka 4 Klatka K2
wraz z naniesionymi kierunkami dróg i
wyjść ewakuacyjnych oraz
rozmnieszczeniem gaśnic i urządzeń
przeciwpożarowych

← - kierunek drogi ewakuacyjnej

- hydrant wewnętrzny

-hydrant wewnętrzny

- Roczny Ostrzegacz Pożarów ROP

D - drzwi przeciwpożarowe

- Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę

- Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół

- Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej

- Kierunek drogi ewakuacyjnej

opracował:
**Autoryzowany
Zakład Usług
Pożarniczych
FIREMAN**

 05-300 Mińsk
 Mazowiecki
 ul. Warszawska 35

 www.fireman.com.pl

 602 477 812
 694 107 616
 692 397 943

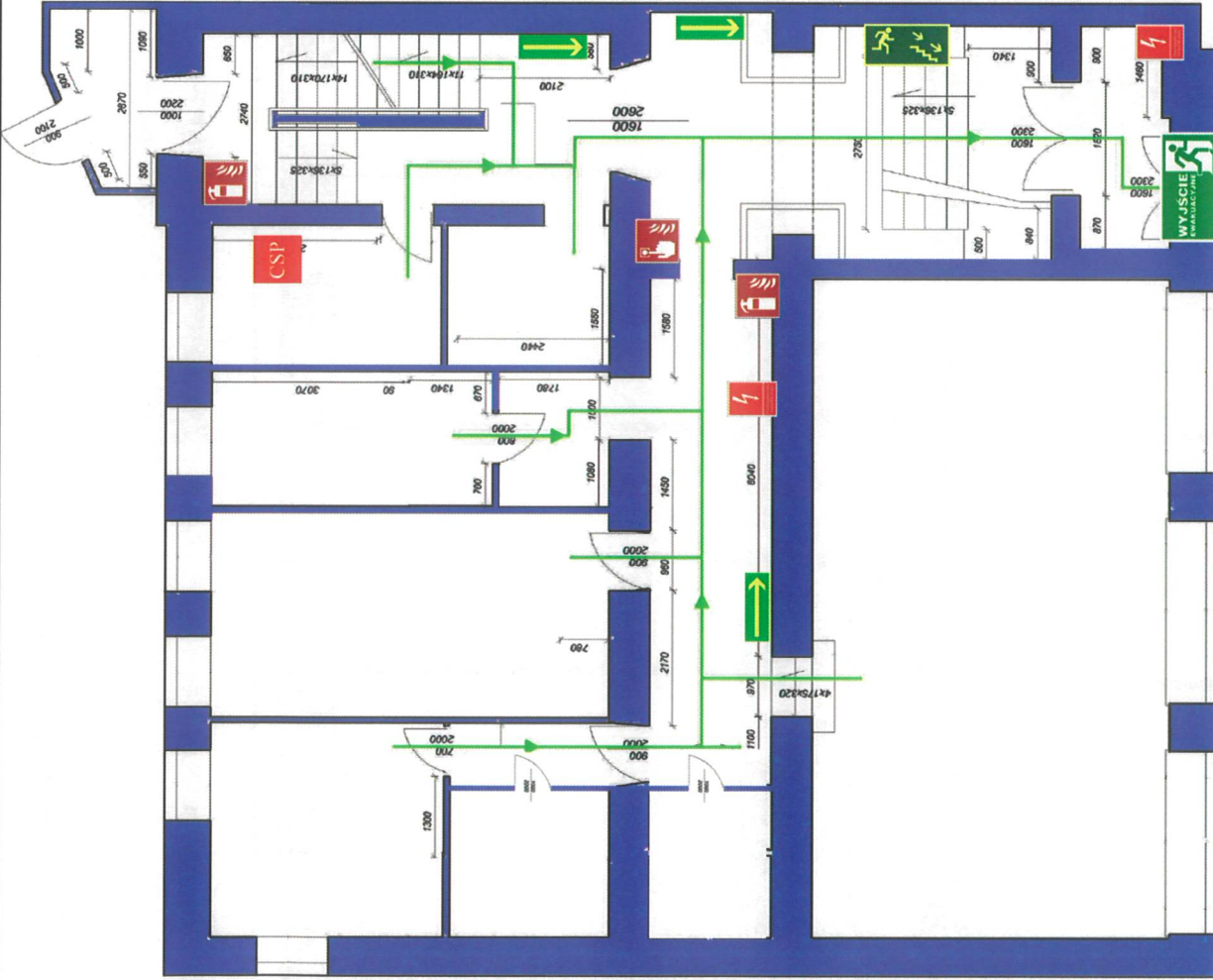
Przewidywana ilość
 osób na kondygnacji:
 <10

 Powierzchnia
 zabudowy
 265,00 m²

 Kategoria zagrożenia
 ludzi: ZLIII

 Data wykonania:
 Styczeń 2019r.

 Załącznik nr 1.3

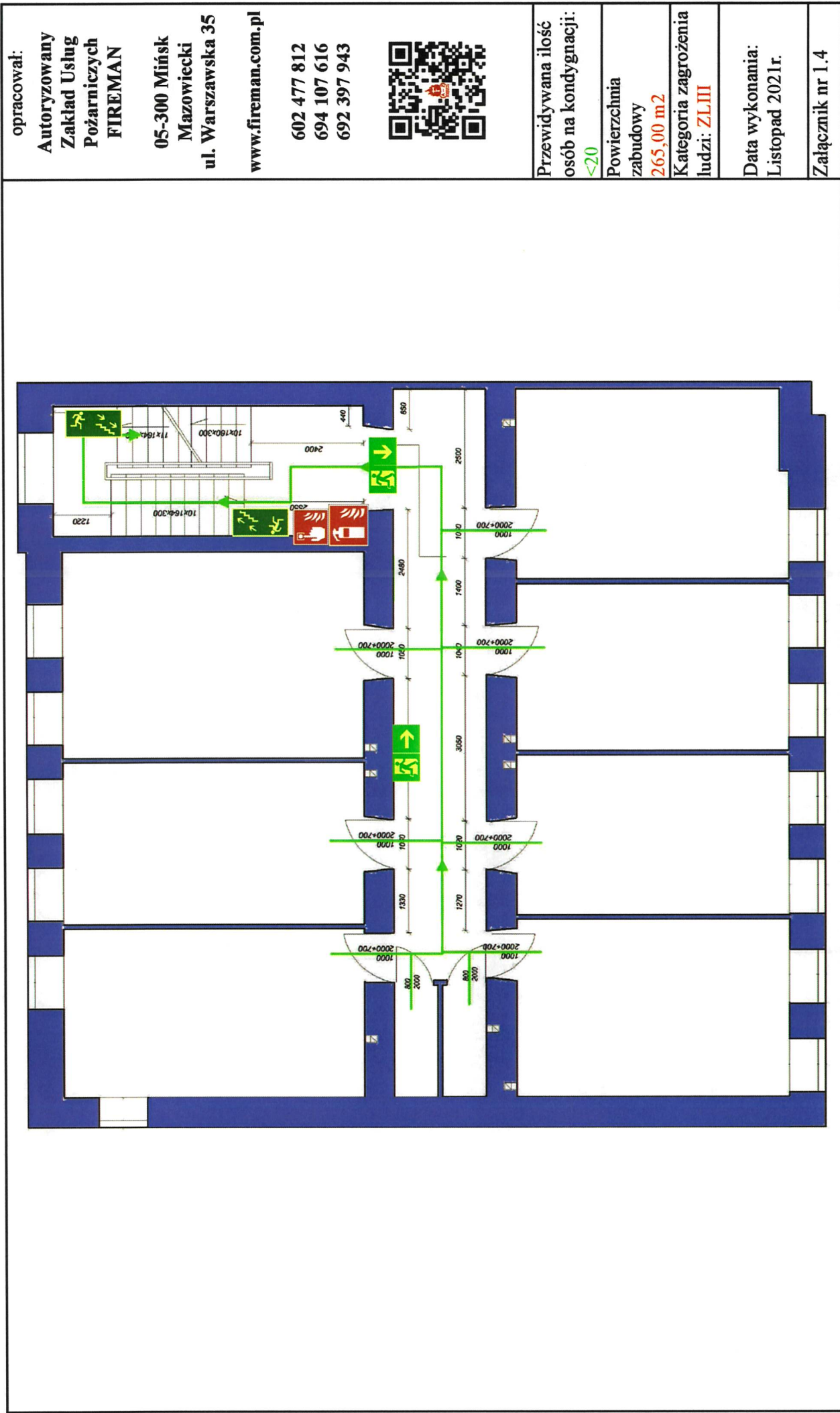
Oznaczenia:
 - kierunek drogi ewakuacyjnej
 - wyjście ewakuacyjne
 - ściana
 - ściana oddzielenia pożarowego
 - drzwi przeciwpożarowe

 - gaśnica
 - hydrant wewnętrzny
 - Ręczny Ostrzegacz Pożarowy ROP

 - przeciwpożarowy wył. prądu
 - Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół
 - Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej
 - Kierunek drogi ewakuacyjnej

 - Centrala Sygnalizacji Pożarowej

Rzut PARTERU budynku
 zlokalizowanego pod adresem
 Warszawa, ul. Bracka 4 Klatka K2
 wraz z naniesionymi kierunkami dróg i
 wyjść ewakuacyjnych oraz
 rozmieszczeniem gaśnic i urządzeń
 przeciwpożarowych

opracował:
Autoryzowany
Zakład Usług
Pożarniczych
FIREMAN
05-300 Mińsk
Mazowiecki
ul. Warszawska 35
www.fireman.com.pl
602 477 812
694 107 616
692 397 943

Przewidywana ilość
osób na kondygnacji:
<20

Powierzchnia
zabudowy
265,00 m²

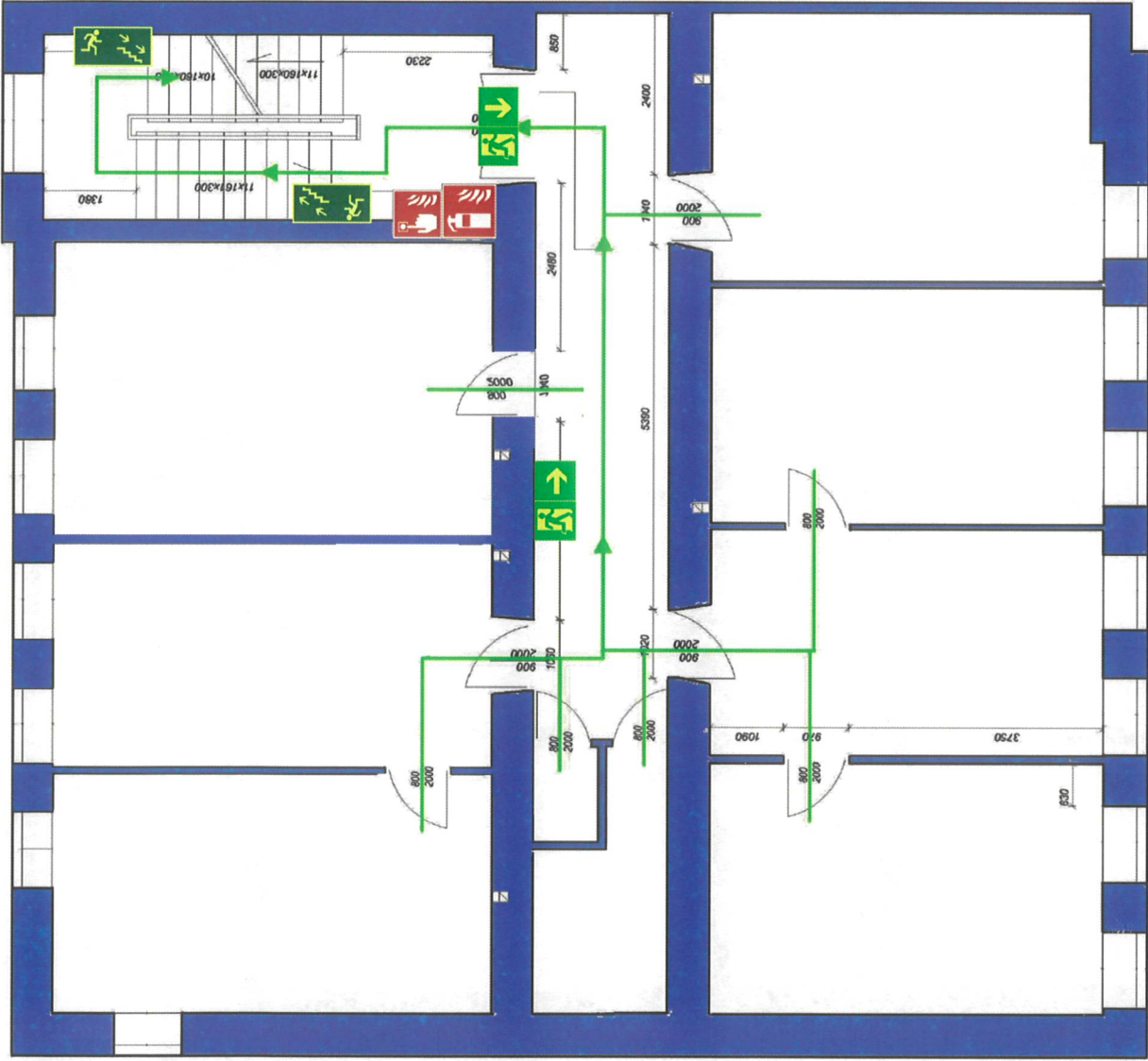
Kategoria zagrożenia
ludzi: ZLIII

Data wykonania:
Listopad 2021r.

Załącznik nr 1.4

opracował:
 Autoryzowany
 Zakład Usług
 Pożarniczych
 FIREMAN
 05-300 Mińsk
 Mazowiecki
 ul. Warszawska 35
 www.fireman.com.pl
 602 477 812
 694 107 616
 692 397 943

Przewidywana ilość
 osób na kondygnacji:
 <20
 Powierzchnia
 zabudowy
 265,00 m²
 Kategoria zagrożenia
 ludzi: ZLIII
 Data wykonania:
 Listopad 2021r.
 Załącznik nr 1.5

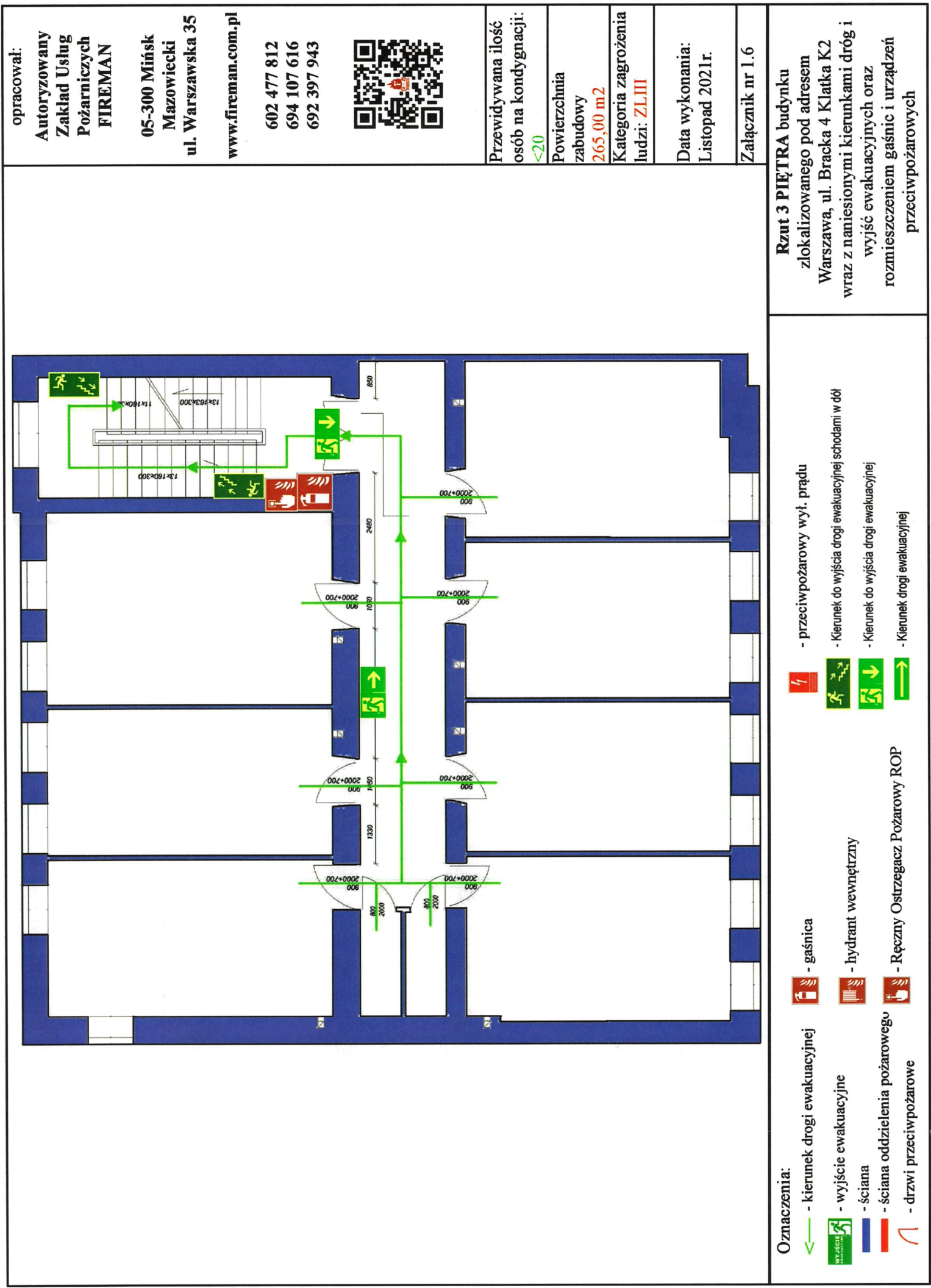
Rzut 2 PIĘTRA budynku
 zlokalizowanego pod adresem
 Warszawa, ul. Bracka 4 Klatka K2
 wraz z naniesionymi kierunkami dróg i
 wyjść ewakuacyjnych oraz
 rozmieszczeniem gaśnic i urządzeń
 przeciwpożarowych

Oznaczenia:

- kierunek drogi ewakuacyjnej
 - wyjście ewakuacyjne
 - ściana
 - ściana oddzielenia pożarowego
 - drzwi przeciwpożarowe

- gaśnica
 - hydrant wewnętrzny
 - Ręczny Ostrzegacz Pożarowy ROP

- przeciwpożarowy wył. prądu
 - Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół
 - Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej
 - Kierunek drogi ewakuacyjnej

opracował:
**Autoryzowany
Zakład Usług
Pożarniczych
FIREMAN**

05-300 Mińsk
Mazowiecki
ul. Warszawska 35

www.fireman.com.pl

602 477 812
694 107 616
692 397 943

Przewidywana ilość
osób na kondygnacji:
<20

Powierzchnia
zabudowy
265,00 m²

Kategoria zagrożenia
ludzi: **ZLIII**

Data wykonania:
Listopad 2021r.

Załącznik nr 1.6

Rzut 3 PIĘTRA budynku
zlokalizowanego pod adresem
Warszawa, ul. Bracka 4 Klatka K2
wraz z naniesionymi kierunkami dróg i
wyjść ewakuacyjnych oraz
rozmieszczeniem gaśnic i urządzeń
przeciwpożarowych

- Oznaczenia:**
- - kierunek drogi ewakuacyjnej
 - - wyjście ewakuacyjne
 - - ściana
 - - ściana oddzielenia pożarowego
 - - drzwi przeciwpożarowe
 - - gaśnica
 - - hydrant wewnętrzny
 - - Ręczny Ostrzegacz Pożarowy ROP
 - - przeciwpożarowy wył. prądu
 - - Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół
 - - Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej
 - - Kierunek drogi ewakuacyjnej

602 477 812
694 107 616
692 397 943

Przewidywana ilość osób na kondygnacji: **<20**

**Powierzchnia
zabudowy**
265,00 m²

Kategoria zagrożenia
ludzi: ZLIII

Data wykonania:
Listopad 2021r.

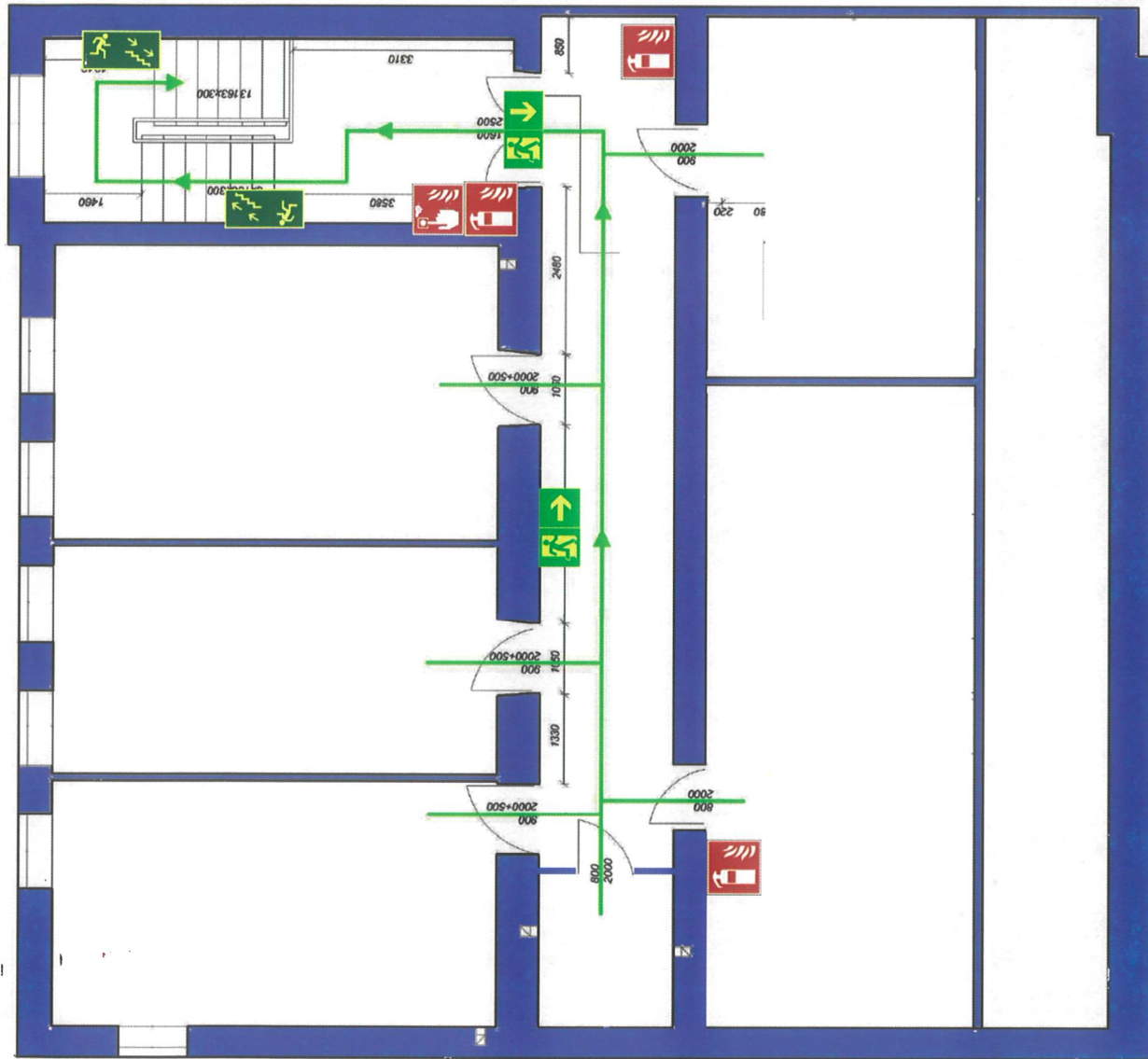
Załącznik nr 1.7

Rzut 4 PIĘTRA budynku

zlokalizowanego pod adresem

Warszawa, ul. Bracka 4 Klatka K2
wraz z naniesionymi kierunkami dróg i

**wyjść ewakuacyjnych oraz
rozmieszczeniem gaśnic i urządzeń
przeciwpożarowych**

Oznaczenia:

- kierunek drogi ewakuacyjnej

- wyjście ewakuacyjne

-ściana

- ściana oddzielenia pożarowego

- drzwi przeciwpożarowe

gaśnica

·hydrant wewnętrzny

Ręczny Ostrzegacz Pożarowy ROP

- przeciwpożarowy wyl. prądu

- Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół

- Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej

- Kierunek drogi ewakuacyjnej

Znaki bezpieczeństwa
Ochrona przeciwpożarowa
(wyciąg z) PN-92/N-01256-01

1. Urządzenia sygnalizacji pożarowej i sterowania ręcznego

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
1		Alarm przeciwpożarowy	Znak kwadratowy Tło: czerwone Symbol: biały	Stosowany do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych (np. stałego urządzenia gaśniczego).
2		Stanowisko zdalnego uwalniania	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Gaszenie pożarów w pomieszczeniach zamkniętych za pomocą systemu gaśniczego
3		Telefon do użycia w stanie zagrożenia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak wskazujący usytuowanie dostępnego telefonu przeznaczonego dla ostrzeżenia w przypadku zagrożenia pożarowego.

2. Sprzęt pożarniczy

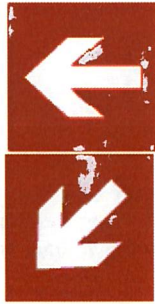

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
4		Zestaw sprzętu pożarniczego	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak ten jest stosowany dla uniknięcia podawania zestawu indywidualnych znaków określających sprzęt pożarniczy.
5		Gaśnica	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Wskazuje umiejscowienie gaśnicy

6		Hydrant wewnętrzny	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak ten jest stosowany na drzwiach szafki hydrantowej.
7		Drabina pożarowa	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem i przeznaczonej do działań ratowniczo-gaśniczych straży pożarnej.

3. Obszary i materiały szczególnego zagrożenia pożarowego

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
8		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Do wskazania obecności materiałów łatwo zapalnych.
9		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały utleniające	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	
10		Niebezpieczeństwo wybuchu – Materiały wybuchowe	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Stosowany do wskazania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.
11		Zakaz gaszenia wodą	Znak okrągły Tło: białe Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.
12		Palenie tytoniu zabronione	Znak okrągły Tło: białe Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.
13		Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione	Znak okrągły Tło: białe Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu lub otwarty ogień mogą być przyczyną zagrożenia pożarem lub wybuchem.

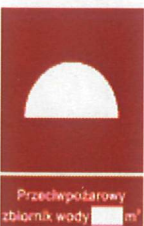

4 Znaki uzupełniające

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
14		Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Do stosowania tylko łącznie ze znakami nr 1 do 7, dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.
15		Nie zastawiać	Znak okrągły Tło: białe Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Znak do stosowania w przypadkach, gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo (na drodze ewakuacyjnej, wyjściu ewakuacyjnym, przy dostępie do sprzętu pożarniczego itp.).

Znaki bezpieczeństwa

Techniczne środki przeciwpożarowe

(wyciąg z) PN-N-01256-4

Lp.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku	Treść znaku	Kształt i barwa	Zastosowanie
1		Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	Złamana strzałka	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	W obiektach do oznaczenia wyłącznika odcinającego dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.
2		Kurek główny instalacji gazowej	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	W obiektach do oznaczenia miejsca zainstalowania kurka głównego instalacji gazowej.
3		Suchy pion	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	W obiektach do oznaczenia umiejscowienia i podłączenia suchego pionu.
4		Przeciwpożarowy zbiornik wody	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia przeciwpożarowego zbiornika wodnego; na znaku dodatkowym możliwość umieszczenia cech charakterystycznych takich, jak: pojemność zbiornika, jego głębokość itp.
5		Hydrant zewnętrzny	Wielka litera "H"	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Litera: barwa czarna na białym pasie	Do oznaczenia miejsca hydrantu zewnętrznego, wodnego, pianowego, podziemnego lub nadziemnego;

					wielkości charakterystyczne hydrantu należy umieszczać na znaku dodatkowym.
6		Przeciwpozarowe stanowisko czerpania wody	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia stanowiska wodnego dla pomp pożarniczych.
7		Okno ratunkowe	Drabina	Znak kwadratowy Tło: barwa zielona Symbol: barwa biała	Do oznaczenia miejsc umieszczenia okien ewakuacyjnych.
8		Dźwig przeciwpożarowy	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	W obiektach do oznaczenia dźwigów przystosowanych do potrzeb ekip ratunkowych.
9		Pojemnik z maskami ucieczkowymi	Zarys pojemnika ze stylizowaną maską chroniącą drogi oddechowe	Znak kwadratowy Tło: barwa zielona Pojemnik i maska: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa zielona, napis - barwa biała	Do oznaczenia pojemników z maskami ucieczkowymi chroniącymi drogi oddechowe od dymu lub substancji toksycznych.
10		Droga pożarowa	Skrzynia	Znak okrągły Tło: barwa biała Symbol: barwa czarna Obwódka okrągła i pas negujący: barwa czerwona Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia zewnętrznych dróg dojazdowych dla prowadzących akcję pożarniczą.
11		Drzwi przeciwpożarowe	Sylwetka człowieka w świetle drzwi, z prawej strony języki ognia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Otwór drzwiowy: barwa biała Sylwetka człowieka: barwa czerwona Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia drzwi znajdujących się w ścianach oddzielenia przeciwpożarowego.

12		Miejsce otwierania klap przeciwpożarowych	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Oznaczenie miejsca urządzenia do otwierania klap przeciwpożarowych w celu przywrócenia drożności przewodu wentylacyjnego.
13		Urządzenie do uruchamiania klap dymowych	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia urządzeń uruchamiających klapy dymowe.
14		Miejsce uruchamiania urządzenia gaśniczego	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia miejsc uruchamiania urządzenia gaśniczego w obiektach o dużym zagrożeniu pożarowym.
15		Przylącze półstałego urządzenia gaśniczego	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa zielona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa zielona, napis - barwa biała	Do oznaczenia miejsc przyłącza półstałego urządzenia gaśniczego.
16		Miejsce zbiórki do ewakuacji	Cztery strzałki skierowane do środka oraz sylwetki ludzi zgrupowane w środku znaku	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa zielona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa zielona, napis - barwa biała	Do oznaczenia miejsca zgrupowania ludzi podczas ewakuacji.
17		Defibrylator AED	Sylwetka człowieka w rękawie ratowniczym, obok strzałka skierowana w dół	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa zielona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa zielona, napis - barwa biała	Do oznaczenia lokalizacji defibrylatora
18		Okno ewakuacyjne z drabiną	Klucz	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa zielona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa zielona, napis - barwa biała	Do oznaczenia lokalizacji okna ewakuacyjnego.

PROTOKÓŁ NR.....
ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOŻAROWEGO PRAC NIEBEZPIECZNYCH
POŻAROWO.

1. Nazwa i określenie pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac
.....
2. Technologia prac przewidzianych do realizacji
.....
3. Właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu (miejscu) prac:
.....
4. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac pożarowo niebezpiecznych
.....
5. Rodzaj wykonywanych prac przez inne firmy w pomieszczeniach sąsiadujących z pomieszczeniami (miejscami) wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo oraz sposoby zabezpieczeń obszarów sąsiadujących
.....
6. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo:
.....
7. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo:
.....

8. Środki i sposób alarmowania współpracowników oraz straży pożarnej w przypadku powstania pożaru:
-
9. Osoba odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac:
-
10. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac:
-
11. Osoba zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu:
-
-

PODPISY CZŁONKÓW KOMISJI

(imię i nazwisko, stanowisko)

.....

.....

.....

.....

Miejscowość....., dnia.....

ZEZWOLENIE NR.....

NA PROWADZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

1. Miejsce pracy.....
(kondygnacja, pomieszczenie, instalacja)
2. Rodzaj pracy.....
3. Czas wykonywania prac: dnia.....od godz.....do godz.....
4. Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) w miejscu wykonywania prac.....
5. Sposób zabezpieczenia miejsc prac przed możliwością zainicjowania pożaru, wybuchu
.....
6. Środki zabezpieczenia:
 - a) przeciwpożarowe.....
 - b) bhp.....
 - c) inne.....
7. Sposób wykonywania prac.....
.....
8. Odpowiedzialni za:
 - a) przygotowanie miejsc prac, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pożarowo:

Wykonano

.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

b) wyłączenie spod napięcia:

Wykonano

.....
.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

c) dokonanie analizy stężenia par cieczy, gazów, pyłów:

Wykonano:

.....
(nazwisko i imię)

.....
(podpis)

d) stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy i instruktaż:

.....
.....
(imię i nazwisko)

(podpis)

Przyjąłem do wiadomości:.....

(podpis)

9. Zezwalam na rozpoczęcie robót

.....
.....
(podpis pracownika ds. ochrony ppoż.)

(podpis kierownika zakładu)

10. Prace zakończono dnia.....godz.

Wykonawca.....

11. Miejsce wykonania prac i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono
zaniedbań mogących spowodować pożar.

Stwierdzam odebranie robót

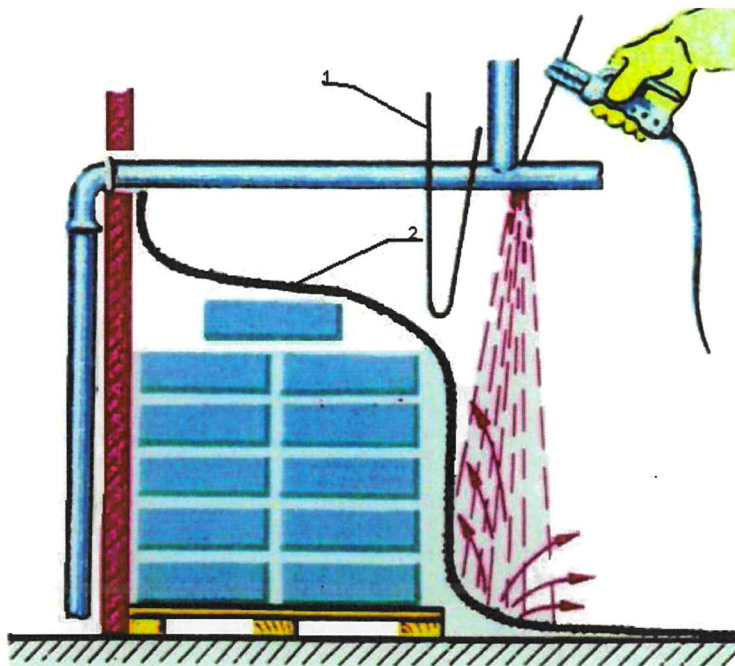
Skontrolował

.....
.....
(podpis odbierającego)

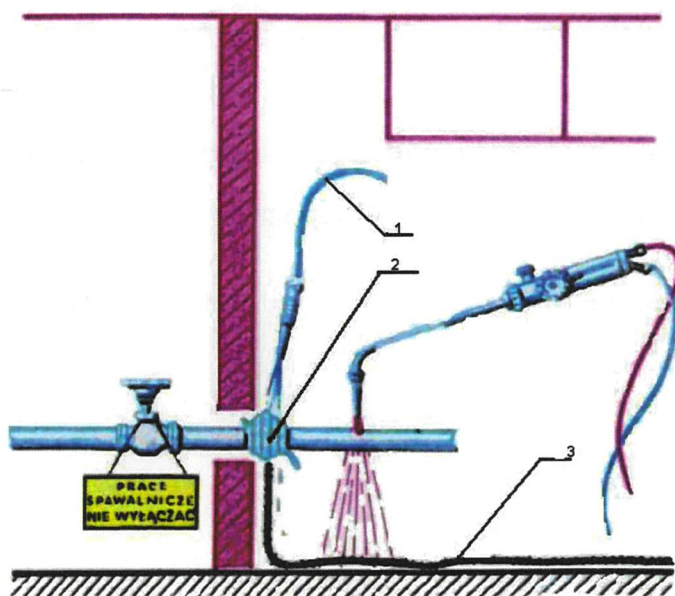
(imię i nazwisko)

Miejscowość.....dnia.....

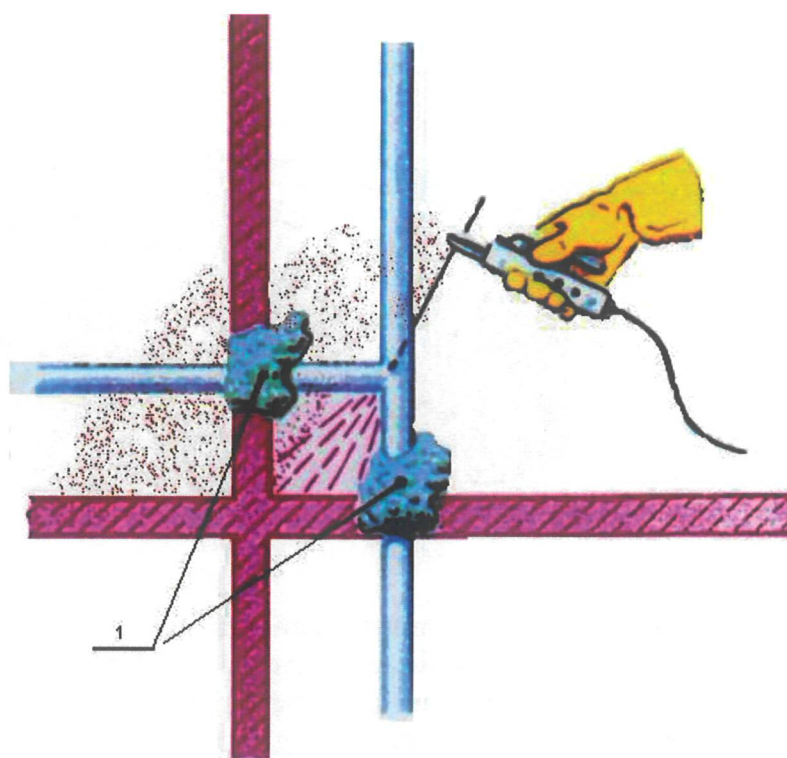
PRZYKŁADY ZABEZPIECZEŃ PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

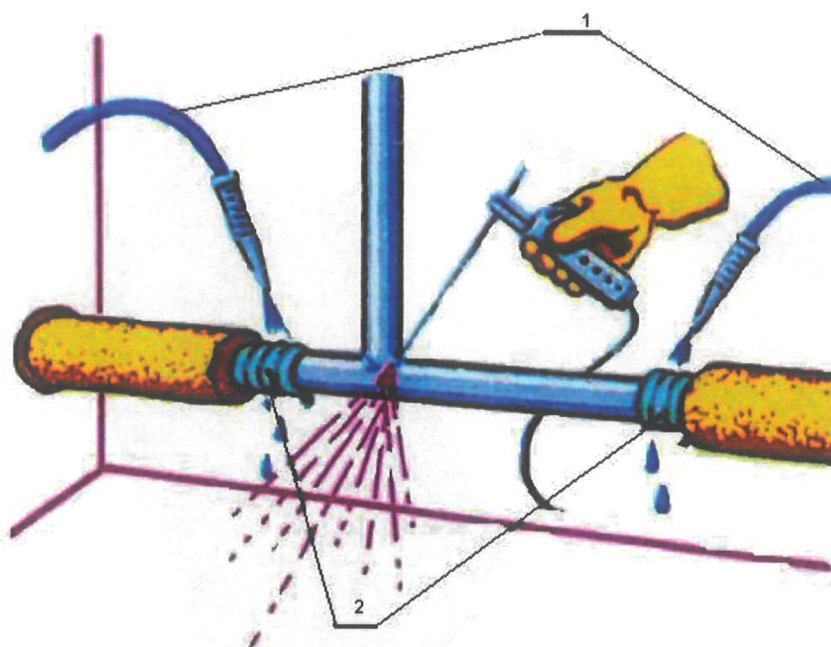
Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłania się w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1 – ekran, 2 – koc z włókna szklanego

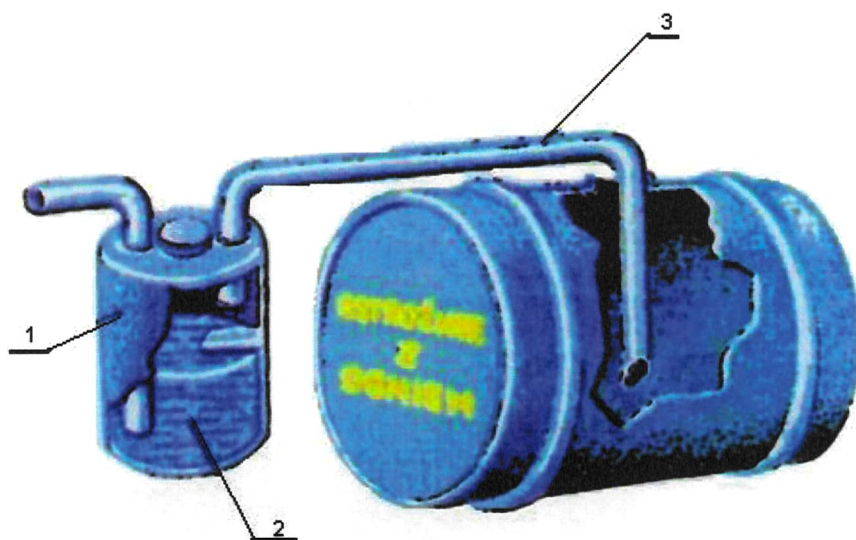
Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy sukcesywnie chłodzić: 1- przewód doprowadzający wodę, 2 – zwoje sznura niepalnego, 3 – koc z włókna szklanego

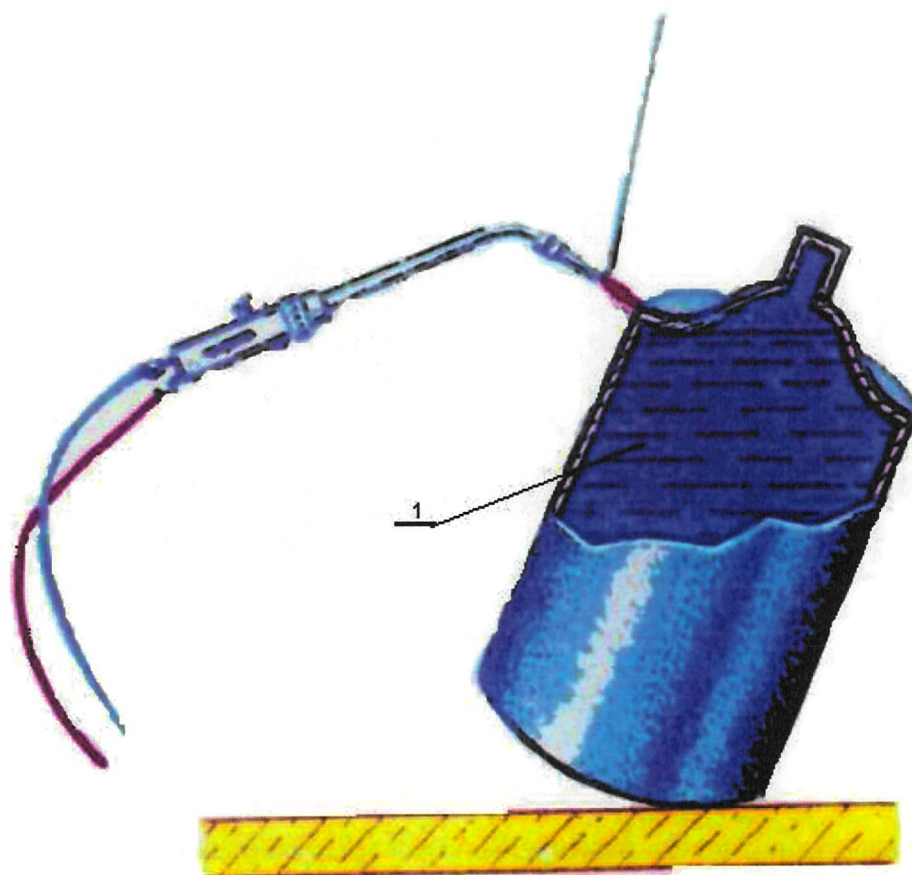
Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału – 1.

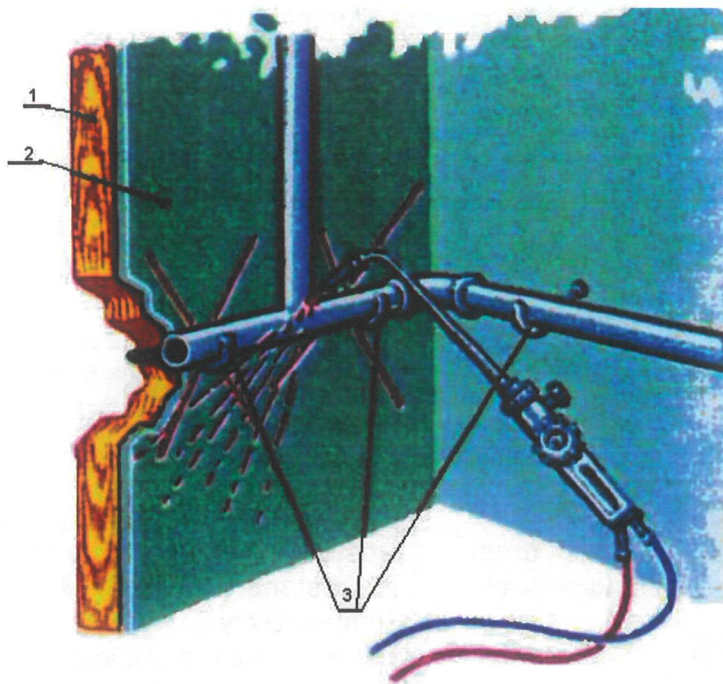
Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwopalna) chłodzić skutecznie np. sposobem pokazanym na rysunku: 1 – przewody doprowadzające wodę, 2 – zwoje sznura z włókna szklanego

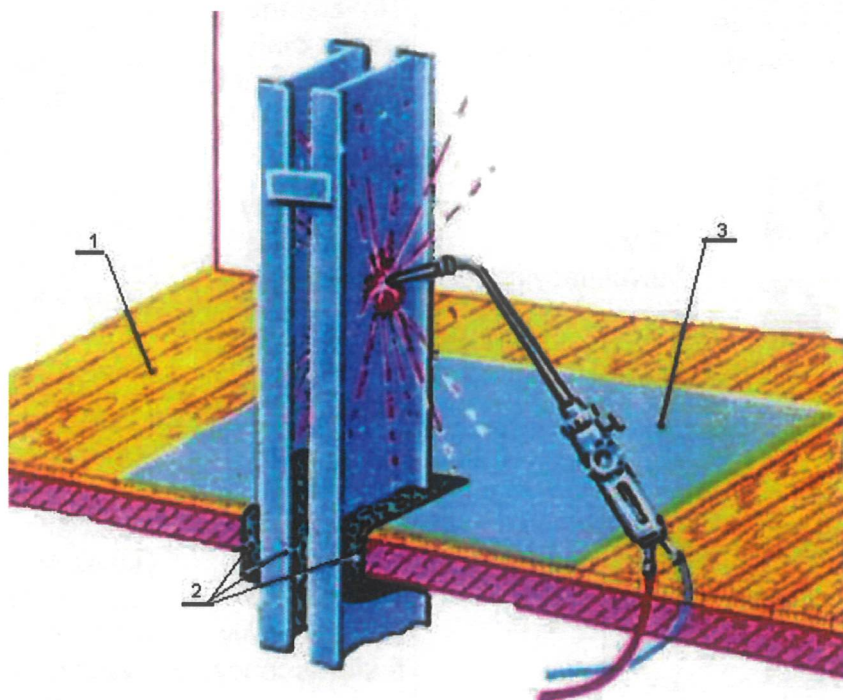
Cięte lub spawane pojemniki, mogące zawierać gazy lub pary cieczy palnych, należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym, np. gazami spalinowymi z silnika spalinowego, podawanymi przez łapaczkę iskier: 1 – łapaczka iskier, 2 – woda, 3 – przewód doprowadzający gazy do wnętrza pojemnika

Niewielkie pojemniki, mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych, zabezpiecza się skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą - 1

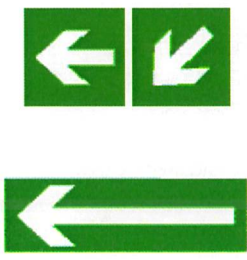

Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemontować lub skutecznie chłodzić: 1 – palna ścianka, 2 – niepalna wykładzina, 3 –

haki podtrzymujące instalację

Sposób prawidłowego spawania metalowego elementu konstrukcji przechodzącego przez element drewniany: 1 – element drewniany, 2 – szczeliwo niepalne, 3 – koc z włókna szklanego

Znaki bezpieczeństwa**Ewakuacja****(wyciąg) PN-92/ N-01256-02**

Nr	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego	Kształt i barwa	Znaczenie
1		Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie – do stosowania z innymi znakami. Strzałka długa – do samodzielnego stosowania.
2		Wyjście ewakuacyjne	Znak prostokątny Tło: zielone Napis: biały fosforescencyjny	Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia.
3		Drzwi ewakuacyjne	Znak kwadratowy Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny i zielony	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe).
4		Przesunąć w celu otwarcia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak stosowany łącznie ze znakiem nr 3 na przesuwanych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone. Strzałka powinna wskazywać kierunek otwierania drzwi przesuwanych.
5		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej

			fosforescencyjny	do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.
6		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub prawo.
7		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub prawo.
8		Pchać, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
9		Ciągnąć, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
10		Stłuc, aby uzyskać dostęp	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak ten może być stosowany: a) w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, b) gdy jest niezbędne rozbicie przegrody dla uzyskania wyjścia.

Z A Ś W I A D C Z E N I E O UKOŃCZENIU SZKOLENIA

Pan/Pani zatrudniony/na w
..... na stanowisku
ukończył/ła w dniu szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej
w ramach szkolenia okresowego oraz został/ła zapoznany/na z Instrukcją
Bezpieczeństwa Pożarowego obowiązującą na terenie obiektu.

.....
(podpis prowadzącego szkolenie)

.....
imię i nazwisko pracownika

.....
miejscowość, dnia

O Ś W I A D C Z E N I E

Niniejszym oświadczam, że zapoznałem/łam się z Instrukcją Bezpieczeństwa
Pożarowego oraz przepisami przeciwpożarowymi obowiązującymi na terenie
.....
a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

- zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru na stanowisku pracy,
 - zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo i wybuchowo niebezpiecznych,
 - postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
 - a/ alarmowania straży pożarnej ,
 - b/ uruchamiania wewnętrznego systemu alarmowania,
 - c/ powiadamiania przełożonych oraz pozostałych pracowników,
 - d/ prowadzenia ewakuacji ludzi i mienia,
 - e/ współdziałania z jednostkami straży pożarnej,
 - użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.
- „INSTRUKCJĘ BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO” przyjmuję do wiadomości i zobowiązuje się do przestrzegania jej postanowień.

.....
(podpis składającego oświadczenie)

Uwaga: dołączyć do akt personalnych.

Program szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Szkolenie jest okresowe i należy je wykonywać regularnie co 5 lat dla pracowników biurowych oraz co 3 lata dla pracowników fizycznych analogicznie jak szkolenia z zakresu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.

Lp.	Temat szkolenia	Ilość godzin
1.	Zagrożenie pożarowe w miejscu pracy, przyczyny powstawania i rozszerzania się pożarów	1
2.	Zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom	0,5
3.	Zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru, sposoby alarmowania	0,5
4.	Ewakuacja ludzi i mienia, drogi i środki ewakuacji, praktyczne sprawdzenie ewakuacji	0,5
5.	Sprzęt i urządzenia gaśnicze, środki gaśnicze, zakres stosowania	0,5
6.	Znajomość praktycznego użycia sprzętu i urządzeń gaśniczych	1
7.	Ogółem	4

Podstawa prawna przeprowadzenia szkolenia z zakresu przepisów przeciwpożarowych:

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej
(Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 z późniejszymi zmianami)

Podstawa prawna opracowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego:

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719).

INSTRUKCJA ALARMOWANIA STRAŻY POŻARNEJ W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU

I. ALARMOWANIE

1. W przypadku powstania pożaru należy zachować spokój, nie wywoływać paniki i natychmiast zaalarmować okrzykiem "PALI SIĘ, POŻAR" innych pracowników, uruchomić najbliższy ręczny ostrzegacz pożarowy i telefonicznie zawiadomić Państwową Straż Pożarną.

ALARMOWANIE

1. Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informacje o pożarze obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:

Osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki.

Państwową Straż Pożarną **tel. 998 lub z tel. kom. 112**

Ochronę budynku

2. Alarmowanie straży pożarnej należy przeprowadzić z najbliższego telefonu miejskiego lub z wewnętrznego z wyjściem do sieci miejskiej lub komórkowego.

3. Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- gdzie się pali - dokładny adres budynku i jego nazwę,

- co się pali - np. szatnia,

- czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.,

- numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy.

4. W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

Pogotowie Ratunkowe - tel. 999, 112,

Policję - tel. 997, 112,

Pogotowie gazowe - tel. 992

Pogotowie energetyczne - tel. 991

II. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU.

1. Równocześnie z alarmowaniem należy natychmiast przystąpić do gaszenia ognia przy pomocy znajdującego się w pobliżu sprzętu p.poż. i nieść pomoc zagrożonym osobom.
2. Do czasu przybycia Straży Pożarnej akcją kieruje **właściciel lub zarządca obiektu**.
3. Z chwilą przybycia Straży Pożarnej należy podporządkować się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki i udzielić mu niezbędnych informacji.
4. Każda osoba przystępująca do akcji powinna pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności należy ratować ludzi,
- należy wyłączyć dopływ prądu do pomieszczeń objętych pożarem,
- nie wolno otwierać bez koniecznej potrzeby - drzwi, okien i innych otworów w budynkach objętych pożarem,
- nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem oraz cieczy palnych i substancji chemicznych reagujących z wodą (karbid, sól) należy stosować gaśnice śniegowe lub proszkowe,
- należy usuwać z zasięgu ognia materiały palne, a w szczególności butle z gazami, naczynia z cieczami palnymi, cenne maszyny, ważne dokumenty,
- umiejętne zastosowanie środków gaśniczych umożliwia szybkie gaszenie pożaru.

III. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

1. Instrukcja obowiązuje wszystkich pracowników budynku
2. Osoby nie stosujące się do postanowień niniejszej instrukcji będą pociągnięte do odpowiedzialności w myśl ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380),
3. Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony ppoż. oraz innych przepisów i aktów normatywnych.
4. W sprawach nie ujętych w niniejszej Instrukcji obowiązują aktualne przepisy przeciwpożarowe oraz Polskie Normy dotyczące ochrony przeciwpożarowej.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Zgodnie z zapisem ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami Art. 6 mówi iż:

Minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami obejmują:

1) w zakresie dostępności architektonicznej:

a) zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,

b) instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych,

c) zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,

d) zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, 568 i 875),

e) zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób;

Podstawowe pojęcia:

Ewakuacja - planowane lub doraźnie zorganizowane przemieszczenie ludności z rejonów niebezpiecznych na inne tereny.

W przypadku obiektów budowlanych wyróżniamy ewakuację:

- Ewakuację całkowitą - przemieszczenie osób zagrożonych na zewnątrz obiektu,
- Ewakuację strefową - transport osób zagrożonych do innej sąsiedniej strefy pożarowej.

2) Przejście ewakuacyjne - odległość w pomieszczeniu od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego (na drogę ewakuacyjną) lub do innej strefy pożarowej, albo na zewnątrz budynku.

3) Dojście ewakuacyjne - długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku.

4) Drogi ewakuacyjne - drogi komunikacji ogólnej, służące jednocześnie do celów ewakuacyjnych. Mogą być poziome (korytarze, hole, pasaże, galerie), jak i pionowe (schody, pochylnie).

5) Pożar - niekontrolowany proces spalania w miejscu do tego nieprzeznaczonym, powodujący straty materialne i zagrożenie dla życia.

6) Miejscowe zagrożenie – zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieganie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków.

7) Alarm - sygnał przekazany w dowolny sposób (głosem, osobiście, telefonicznie lub po przez rozwiązania techniczne np. System Sygnalizacji Pożaru - SSP), informujący, o wystąpieniu zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi, spowodowanego: pożarem, skażeniem, katastrofą naturalną, działaniami terrorystycznymi, bądź innymi zagrożeniami;

8) Niepełnosprawność - ograniczenie lub brak zdolności do wykonywania czynności w sposób lub w zakresie uważanym za normalny dla człowieka, wynikające z uszkodzenia i upośledzenia funkcji organizmu.

RODZAJE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Niepełnosprawność ruchowa - osoby o ograniczonym zakresie poruszania się (poruszające się na wózku inwalidzkim, o kulach, z protezami nóg, rąk).

Problemy podczas ewakuacji:

- ograniczona sprawność fizyczna,
- utrudniony lub całkowity brak możliwości samodzielnego poruszania się
- konieczność przenoszenia na rękach lub stosowania wózków, noszy podczas transportu,

- konieczność doboru dróg ewakuacji, dostępnych np. dla wózków,
- lęk przed pośpiesznym i nie zawsze wykonywanym konwencjonalnymi metodami transportem,
- często znaczna waga osób.

Brak ograniczeń w zakresie:

- pełny i stały kontakt z otoczeniem (wzrok, słuch, zapach, dotyk)
- brak utrudnień w komunikowaniu się z ratownikami/osobami postronnymi (możliwy kontakt wzrokowy i głosowy)
- zaufanie do ratowników/osób pomagających.

Wymagania:

- konieczna pomoc ratowników/osób postronnych podczas ewakuacji.

Niepełnosprawność wzrokowa - Osoby niedowidzące, niewidome.

Problemy podczas ewakuacji

- brak reakcji na wizualne efekty towarzyszące zagrożeniu,
- brak reakcji ochronnych na zagrożenia niesłyszalne i bezwonne,
- brak reakcji na napisy i znaki ostrzegawcze,
- niemożność poruszania się bez przewodnika w terenie nieznanym lub znanym, lecz o zmienionej charakterystyce,
- chęć ewakuacji trasą dobrze sobie znaną, bez względu na jej dostępność,
- szybkie zwroty akcji, przebiegające podczas stanu zagrożenia mogą powodować dezorientację, panikę, stres, niechęć lub niemożność działania.

Brak ograniczeń w zakresie:

- brak utrudnień w komunikowaniu się z ratownikami/osobami postronnymi (możliwy kontakt głosowy),
- ufność w stosunku do osób widzących i dokładne wykonywanie ich poleceń głosowych,

- dotyk, słuch, węch i smak kompensują brak wzroku, również przy rozpoznawaniu zagrożeń,
- brak lęku przed ciemnością.

Wymagania:

- konieczna pomoc ratowników/osób postronnych podczas ewakuacji.

Niepełnosprawność słuchowa i mowy – osoby o niezdolności do odbierania bodźców akustycznych bądź osoby z niedosłuchem, osoby z zaburzeniami mowy, (wady mowy, używanie niewłaściwych słów).

Problemy podczas ewakuacji:

- niemożność zbiorowego informowania o zagrożeniu za pomocą systemu alarmowego,
- konieczność informowania o zagrożeniu w języku migowym, ewentualnie czytanie z ust,
- nieznajomość języka migowego przez osoby informujące o zagrożeniu, co w znacznym stopniu utrudnia przekazywanie informacji
- niemożność lub kłopoty w uzyskaniu informacji o stanie zdrowia,
- utrudniony lub wręcz niemożliwy kontakt w ciemności i zadymieniu,
- trudność w komunikacji, brak potwierdzenia odebrania informacji o zagrożeniu/ewakuacji (zaburzenia mowy).

Brak ograniczeń w zakresie:

- sprawności fizycznej uniemożliwiająca samodzielne poruszanie się, wykonywanie zalecanych i zademonstrowanych czynności,

Wymagania:

- konieczność indywidualnego powiadomienia o wszczęciu ewakuacji,
- konieczna pomoc ratowników/osób postronnych podczas ewakuacji.

Niepełnosprawność umysłowa – osoby z obniżonym poziomem rozwoju intelektualnego, któremu towarzyszy deficyt w zakresie zachowań adaptacyjnych (w szczególności niezależności i odpowiedzialności).

Problemy podczas ewakuacji:

- kłopoty ze zrozumieniem i z przyswajaniem poleceń, przekazywanych szybko, głośno, niezrozumiale i tonem rozkazującym,
- możliwa agresja wobec otoczenia, osób i przedmiotów,
- brak tolerancji w stosunku do osób nieznanych, obcych,
- tendencja do ciągłego powtarzania tych samych czynności, zwłaszcza w sytuacjach pobudzenia emocjonalnego bądź zagrożenia,
- niezwykle ciekawość i chęć uczestniczenia w nowych sytuacjach, co może prowadzić do wchodzenia w strefę bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia,
- barykadowanie pomieszczeń, krycie się, używanie siły fizycznej,
- chwilowe zaniki świadomości, podczas których w żaden sposób nie można nawiązać kontaktu z chorym,
- często znaczna waga i niedołążność.

Brak ograniczeń w zakresie:

- normalna sprawność fizyczna umożliwiającą wykonywanie czynności ewakuacyjnych,
- stosunkowo duże posłuszeństwo wobec poleceń znajomego opiekuna, wychowawcy,
- możliwość wykorzystania znajomości, przyzwyczajeń i upodobań poszczególnych chorych przy wykonywaniu czynności ewakuacyjnych.

Wymagania:

- konieczność indywidualnego powiadomienia o wszczęciu ewakuacji,
- konieczna pomoc ratowników/osób postronnych podczas ewakuacji – najlepiej opiekuna, osoby znajomej.

Przykładowe rozwiązania, mogące ułatwić/usprawnić ewakuację osób z poszczególnymi niepełnosprawnościami

Niepełnosprawność ruchowa:

- krzesółko/wózek ewakuacyjny, służący do ewakuacji po schodach w dół lub w górę
- materac ewakuacyjny dla osób w stosunku, do których użycie krzesółka jest niemożliwe lub niewygodne,
- dźwig osobowy służący do ewakuacji,
- miejsca oczekiwania na ewakuację, zlokalizowane w obrębie ewakuacyjnych klatek schodowych jako osobne pomieszczenie (bądź wewnątrz wydzielonych pożarowo klatek schodowych, ale nie powodujące zmniejszenia jej wymiarów) odpowiednio zabezpieczone - o zwiększonej ochronie przeciwpożarowej
- środki łączności w miejscach oczekiwania na ewakuację:
 - 1) komunikator połączony z centralą systemu komunikacji, znajdujące się w miejscu nadzorowanym przez obsługę obiektu i zapewniające możliwość przywołania pomocy przez osobę z niepełnosprawnością,
 - 2) komunikator z możliwością automatycznej lokalizacji miejsca nadawania.

Niepełnosprawność wzrokowa:

- dźwiękowy system ostrzegania DSO,
- dotykowe oznaczenia (informacje w alfabecie Braille'a), wskazujące kierunek ewakuacji, zamontowane na odpowiedniej wysokości, bezpośrednio pod klamką drzwi ewakuacyjnych, na poręczach,
- dotykowe plany ewakuacji,
- przyściennie poręcze ewakuacyjne z informacjami dotykowymi i odpowiednim ukształtowaniu (wskazującym np. przyciski alarmowe),
- zastosowanie najbardziej kontrastującej z otoczeniem, barwy drzwi ewakuacyjnych,

- ścieżki dotykowe na drogach ewakuacyjnych.

Niepełnosprawność słuchowa:

- wizyjne systemy powiadamiania o ewakuacji (monitory wielkoformatowe, lampy ostrzegawcze),
- komunikaty w języku migowym,
- powiadomienia SMS o konieczności ewakuacji.

Niepełnosprawność umysłowa:

- obrazkowa instrukcja ewakuacji.